

GŁOS CHŁOPSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, DN. 2 SIERPNI 1948 ROKU

Nr. 210 (1135)

W trosce o trwały pokój i bezpieczeństwo

Polska nie może się zgodzić

z jednostronnymi uchwałami konferencji londyńskiej w sprawie Niemiec

WARSZAWA PAP. — Na notę polską w sprawie uchwał konferencji londyńskiej odnośnie Niemiec, złożoną przez ambasadora R. P. w Londynie dnia 18 czerwca 1948 r. ministrowi Bevinowi, Rząd Polski otrzymał odpowiedź, którą podajemy w obszernym streszczeniu:

Zdaniem rządu brytyjskiego trzy mocarstwa zachodnie czyniły wysiłki dla osiągnięcia porozumienia czterech mocarstw w sprawie Niemiec za pośrednictwem Rady Ministrów Spraw Zagranicznych i Sojuszników Rady Kontroli w Berlinie, jednak wysiłki te zostały udaremnione w następstwie stanowiska Związku Radzieckiego. Rząd brytyjski ubolewa z powodu nie osiągnięcia porozumienia czterech mocarstw, jednak nie poczuwa się do odpowiedzialności za brak takiego porozumienia.

Rząd brytyjski nie godzi się ze stanowiskiem rządu polskiego, że decyzje londyńskie zostały uchwalone przez ciało przypadkowe, nieuprawnione do zajmowania się tymi kwestiami. W związku z tą kwestią rząd brytyjski uważa za słuszną przypomnieć rządowi polskiemu, że uchwały poczdamskie w sprawie zachodnich granic Polski nie zostały powzięte przez wszystkich czterech mocarstw, gdyż Francja nie uczestniczyła w decyzjach w sprawie granic polskich.

Zdaniem rządu brytyjskiego, każde z mocarstw okupujących Niemcy jest uprawnione naradzać się z innymi mocarstwami w sprawach dotyczących ich stref okupacyjnych w Niemczech. Każde z tych mocarstw może również konsultować się z państwami, nie biorącymi udziału w okupacji Niemiec, w sprawie ich interesów.

Rząd brytyjski nie może dopuścić do wzro-

stu wydatków, związanych z okupacją Niemiec i uważa się za uprawniony do podjęcia odpowiednich kroków w celu zmniejszenia ciężarów brytyjskich płatników podatkowych. Rząd brytyjski nie może bowiem dopuścić do kontynuowania stanu, w którym faktycznie placę reparacji na rzecz pokonanego nieprzyjaciela.

Rząd brytyjski uważa, że podjął on wszelkie możliwe kroki w celu zniszczenia militarnej potęgi Niemiec, na której opiera się możliwość prowadzenia polityki agresji. Uchwały londyńskie zapewniają — zdaniem rządu brytyjskiego — rozbrojenie i demilitaryzację Niemiec oraz zapobiegają możliwości nadzyszczenia gospodarczego potencjału Zagłębia Ruhry dla celów agresywnych. Uchwały londyńskie nie przeszkadzają również socjalizacji ciężkiego przemysłu niemieckiego, którą rząd brytyjski popiera.

Rząd brytyjski nie zamierza dawać Niemcom pierwszeństwa w odbudowie przed potrzebami krajów, które ucierniały w następstwie agresji niemieckiej. Jeżeli jednak niektóre kraje znalazły się w niedogodnej sytuacji wskutek odmowy uczestniczenia w marshallowskim „planie odbudowy Europy”, to rząd brytyjski uchyla się od odpowiedzialności za ten stan rzeczy.

Rząd brytyjski nie może zgodzić się ze stanowiskiem rządu polskiego, że uchwały londyńskie pomijają kwestię demokratyzacji Niemiec. Zapewniają one bowiem zdrową strukturę polityczną Niemiec, opartą na systemie federacyjnym.

Zdaniem rządu brytyjskiego demokratyzacja Niemiec zachodnich jest zapewniona, dopóki mocarstwa zachodnie kontynuują okupację swoich stref, natomiast nie uważa, by partie polityczne w radzieckiej strefie Niemiec opie-

rały się na żywiołach demokratycznych. Rząd brytyjski „z dumą przypomina, że w roku 1939 zawarł on traktat o wzajemnej pomocy z Polską” i pierwszy przyszedł z pomocą Polsce „przez wypowiedzenie wojny Niemcom”.

Jakkolwiek rząd brytyjski uznaje zainteresowanie Polski przyszłością Niemiec i byłby rad naradzić się ze wschodnimi sąsiadami Niemiec, tak samo, jak z sąsiadami zachodnimi, to jednak uważa za stosowne wyciągnąć wnioski z historii rozwoju „planu odbudowy Europy”, do którego rząd polski ustosunkował się negatywnie. Zaproszenie Polski do naradzenia się z rządem brytyjskim w sprawie Niemiec nie służyłoby, zdaniem rządu brytyjskiego, „żadnemu użytecznemu celowi”, a nadto „postawiłoby rząd polski w kłopotliwej sytuacji w jego stosunkach ze Związkiem Radzieckim”.

Rząd brytyjski jest zdecydowany nie rozdziać Europy, ani nie dawać zachęty do odzyskania silnych Niemiec, jednak zastrzega sobie prawo przedsięwzięcia takich kroków, jakie uzna za konieczne dla sprostania sytuacji, za którą nie czuje się odpowiedzialnym.

Odpowiedź Rządu Polskiego — Bevinowi

W odpowiedzi na powyższą notę rządu brytyjskiego, ambasador R.P. w Londynie, Jerzy Michałowski złożył w dniu 30 lipca 1948 r. ministrowi Bevinowi notę o następującym brzmieniu:

Rząd mój z uwagą przestudiował odpowiedź Rządu J.K.M. na notę polską w sprawie uchwał konferencji londyńskiej trzech mocarstw, z udziałem państw Beneluksu. Po zapoznaniu się z argumentami Rządu J.K.M. Rząd Polski musi jednak stwierdzić, że jego obawy wyrażone w poprzedniej nodzie nie tylko

nie zostały rozproszone, lecz wzmagają się jeszcze, wobec już widocznych fatalnych skutków realizacji tych uchwał w Niemczech.

Rząd mój pozwoli sobie również — z uwagi na to, że w odpowiedzi Rządu J.K.M. zostały poruszone i zagadnienia nie związane bezpośrednio z treścią uchwał konferencji trzech mocarstw w Londynie — nawiązać w dalszym ciągu tej noty także i do tych problemów.

Rząd polski nie może się zgodzić ze stanowiskiem, że jednostronne rozwiązywanie, narzucone przez konferencję londyńską w sprawach

niemieckich, były nieuniknione, jak to usiłują uzasadnić notą Rządu J.K.M.

Przypomnieć należy, że kolejne etapy porozumiewania się czterech mocarstw okupujących Niemcy w sprawie traktatu pokojowego z Niemcami, do konferencji Ministrów Spraw Zagranicznych w grudniu 1947 r. włącznie, przynosiły w rezultacie szereg uzgodnionych postanowień. Ten fakt stwarzał podstawy dla rozwiązania do końca sprawy niemieckiej przez zgodną współpracę czterech mocarstw.

Niestety, te uzgodnione postanowienia były udaremniane przez politykę jednostronnych działań, jak to miało miejsce po konferencji moskiewskiej w maju 1947 r., przez powołanie odrębnego aparatu gospodarczego, administracyjnego i kontrolnego dla Niemiec zachodnich i przez ogłoszenie odrębnego planu przemysłowego i reparacyjnego dla strefy anglo-amerykańskiej oraz, jak to miało miejsce po konferencji ministrów spraw zagranicznych w Londynie w grudniu 1947 r., przez obecnie realizowane uchwały konferencji trzech mocarstw.

Rząd Polski niezmiennie traktuje zgodność działania czterech wielkich mocarstw jako właściwą gwarancję słusznego uregulowania sprawy Niemiec i bezpieczeństwa i przekonywany jest, że warunki dla takiego uregulowania istnieją, o ile tylko dotychczas zawarte i obowiązujące porozumienia mocarstw w sprawie Niemiec będą respektowane, a decyzje będą pozostawione organom do tego uprawnionym.

Rząd polski musi stwierdzić, że argument przytoczony w punkcie 4 noty Rządu J.K.M. nie posiada żadnego związku ze sprawą kom-

(Ciąg dalszy na str. 2-ej)

Smutna rocznica

Głęboki ból wywołuje w każdym z nas wspomnienie o tragicznym powstaniu warszawskim.

Setki tysięcy warszawiaków, przede wszystkim robotników, chłopów i inteligentów po bohaterku złożyło swe życie w beznadziejnej walce. Legła w gruzy ukochana stolica nasza, heroiczna Warszawa. Życie setek tysięcy Polaków, rzucone zostało jak karta w hazardowej grze uprawianej przez zgranych szulerów politycznych spod znaku Raczkiewicza, Mikołajczyka, Sosnkowskiego, Bora-Komorowskiego, Okulickiego, Arciszewskiego, Pużaka.

Nie o walkę z Niemcami im chodziło, lecz o walkę przeciw ludowi polskiemu. Dla utrzymania władzy w Polsce w rękach klikki londyńskiej gotowi byli na sojuszy nawet z diabłem, nawet z imperialistami niemieckimi.

Oto wyjątek z dyrektywy gen. Okulickiego (Termita), zastępcy Bora-Komorowskiego do pułkownika Szczurka (Sławbora), szefa obszaru zachodniego (Poznań), który odstania tajemne plany klikki „londyńskiej”.

„Zwycięstwo ZSRR — pisał gen. Okulicki — będzie nie tylko grozić interesom Anglii w Europie, lecz i cała Europa będzie w strachu... Z uwagi na swe interesy w Europie, Anglicy będą zmuszeni przystąpić do mobilizacji sił w Europie przeciw ZSRR. RZECZ JASNA, ŻE MY STANIEMY W PIERWSZYCH SZEREGACH TEGO EUROPEJSKIEGO ANTYSOWIECKIEGO BLOKU, NIE MOŻNA TEŻ W OGÓLE WYOBRAZIĆ SOBIE TEGO BLOKU BEZ UDZIAŁU W NIM NIEMIEC, KTÓRE POZOSTAWIĄ BĘDĄ POD KONTROLĄ ANGLII”.

Te słowa pisał pan generał Okulicki w tym właśnie czasie, kiedy żołnierze radziecki i polski, ramie przy ramieniu wypędzali najezdźców niemieckich z Polski, gdy wznosili stupy graniczne Odrodzonej Polski na rubieżach Odry i Nysy żużłowej. Wystarczy uważnie przeczytać zbrodniczą „dyrektywę” gen. Okulickiego porównać ją z akcją Trumana Marshalla i Bevin’a, akcją odbudowy imperialistycznych Niemiec Zachodnich, dyszących żądzą odwetu, dyszących nienawiścią do wszystkiego co polskie, aby zrozumieć jak obca, jak wroga Polsce była polityka zbankrutowanej klikki londyńskiej.

Trzeba było tak głęboko, jak oni gardzić i nienawidzić lud polski, aby bez drgnienia sumienia rzucić Warszawę i lud warszawski na zagładę.

Togliatti opuścił szpital

RZYM, PAP. Rozgłoszła rzymska podał w sobotę wiadomość, że Palmiro Togliatti opuścił szpital.

Według informacji Czeskiej Agencji Te-

legraficznej Togliatti otrzymał zaproszenie od czeskosłowackiego ministra zdrowia ks. Plojehara spędzenia okresu rekonwalescencji w Czechosłowacji.

Wspaniały sukces polskiego przemysłu węglowego

KATOWICE PAP. Rosnące z miesiąca na miesiąc wysiłki polskiego górnika nad podniesieniem wydajności pracy i wykonaniem przedterminowych państwowego planu wydobywania węgla zostały w bieżącym miesiącu ukoronowane nowym wspaniałym sukcesem kopalń polskich.

W dniu 31 lipca r. polski przemysł węglowy osiągnął po raz pierwszy w swej historii 6.000.000 ton miesięcznego wydobycia. Sukcesem tym rozpoczyna się nowy etap pracy polskiego przemysłu węglowego, na jego drodze rozwojowej, na którą wprowadziło go obejmujące coraz szersze rzesze górników współzawodnictwo pracy.

Faszystowskie rządy we Włoszech

De Gasperi próbuje terrorem zgnieść opozycję. Więzienia zapelniają się uczestnikami strajku powszechnego

RZYM, PAP. — Zastępca sekretarza generalnego Włoskiej Partii Komunistycznej Luigi Longo w przemówieniu, wygłoszonym w izbie deputowanych napętlował „antybudowę i prowokacyjną politykę rządu de Gasperiego, która po zamachu na Togliattiego przejawiała się

podjętą kalkulację Mikołajczyków, Borów, Okulickich zawiadły.

Lud polski bez nich, wbrew nim, opierając się o wypróbowanego sojusznika — o Związek Radziecki, o Armię Radziecką odbudował i podległą Ludową Polskę, podnosi z ruin Warszawę i kroczy naprzód ku Polsce Socjalistycznej.

Żyć będzie zawsze w sercach naszych pamięć o walecznym ludzie Warszawy i płomieniu nienawiści dla zbrodniczej reakcyjnej klikki, która dla swych wąsko-egoistycznych klikkowych interesów rzuca Warszawę na zniszczenie.

E, U

przede wszystkim w terrorze policyjnym i w próbach zgniecenia opozycji w kraju i w parlamencie”. Mówca oskarżył rząd o wkroczenie na drogę faszyzmu.

W końcowej części swego przemówienia Longo oświadczył, że komunistyczna frakcja parlamentarna wycofuje wniosek w sprawie votum nieufności dla rządu, zgłoszony po zamachu na Togliattiego, gdyż uważa za bezcelowe oddawanie go pod głosowanie z uwagi na to, że partie koalicyjne, posiadające w parlamencie większość, ślepo podporządkowują się rządowi.

Longo podkreślił, jednocześnie, że partia komunistyczna kontynuować będzie swą walkę w kraju.

RZYM, PAP. — W całym kraju w dalszym ciągu trwają aresztowania uczestników niedawnego strajku powszechnego.

W Bolonii aresztowano 120 osób. W Sienie policja przekazała władzom sądowym 40 uczestników strajku. Do Florencji przewie-

ziono 88 osób, aresztowanych w okręgu Amiaty. Dalsze aresztowania uczestników strajku dokonywane są również w Rzymie.

Dziennik „Il Popolo” donosi, że w San del Pronto został aresztowany komunistyczny wiceburmistrz oraz aktywiści partii komunistycznej. Władze wytoczyły sprawę sądową burmistrzowi Genui — komuniście Adamoli.

Policja w dalszym ciągu pod pretekstem poszukiwania broni dokonuje prowokacyjnych najsów na przedsiębiorstwa przemysłowe we wschodnich Włoszech.

PIŚMIDŁA ZDRAJCÓW NIKT NIE CHCE CZYTAĆ

RZYM, PAP. — Z dniem 31 lipca przestał wychodzić w Rzymie centralny organ partii Saragata — „Umanita”. Od 1 sierpnia jedynym oficjalnym dziennikiem tej partii będzie ukazujące się w Mediolanie pismo pod redakcją posła Faravelli. Przyczyną zwinienia pisma był brak środków finansowych.

Odpowiedź Rządu Polskiego Bevinowi

Dokończenie ze str. 1-ej

petencji konferencji trzech mocarstw w Londynie, albowiem sprawa ziem na wschód od Odry i Nysy zachodniej nie była łączona z administracją jakiegokolwiek strefy, a zatem nie wchodzi w zakres kompetencji mechanizmu Rady Kontroli, a uchwaliły poczdamskie, sygnatariuszem których jest Rząd J.K.M. oraz późniejsze akty i umowy oparte na nich, m. inn. w szczególności umowa polsko-brytyjska z dnia 5 stycznia 1946 r. w sprawie przysiedlenia Niemców, sprawę tę w sposób jasny i nie pozostawiający wątpliwości załatwiły.

Natomiast pogląd Rządu polskiego o niekompetencji konferencji trzech mocarstw w Londynie — wyrażony w nocy z 18 c.w. 1948 r. oraz w późniejszej komunikacji konferencji 8 ministrów spraw zagranicznych w Warszawie — uzasadnia postanowienia uchwał poczdamskich w przedmiocie składu i zakresu działania Rady Ministrów Spraw Zagranicznych.

Konferencja londyńska trzech mocarstw nie może być również uważana za wykonanie bezspornego zobowiązania, wynikającego z deklaracji z 5 czerwca 1945 r. o konsultacji, ani też późniejszych zobowiązań w tym przedmiocie, wynikających z uchwał poczdamskich, ponieważ uwzględniała ona konsultacje tylko niektórych państw. Pogląd ten jest uzasadniony tym bardziej, że przedmiotem obrad i decyzji konferencji londyńskiej były sprawy, wykraczające daleko poza administracyjne zagadnienia jakiegokolwiek strefy, a dotyczyły one Niemiec jako całości, o czym świadczy chociażby próba przedstawienia w sposób trwały form ustroju Niemiec. Ratyfikacja tych decyzji przez państwa, które uczestniczyły w konferencji, świadczy dodatkowo o tym, że konferencja londyńska nie była naradą, jak ją określa nota Rządu J.K.M., nie, że podjęła się ona zadania zastąpienia traktatu pokojowego z Niemcami. Przez swe decyzje zmierzające do ich rozbięcia, O ile taka właśnie droga wybrał Rząd J.K.M., by odciążyć platformę brytyjską, to Rząd polski pozwala sobie ze swej strony zauważyć, — aczkolwiek nie zamierza się wywnioskować z sprawach korzysci lub też ciezarów wynikających z okupowania strefy brytyjskiej — że tamu dezcyderatowi niewątpliwie skuteczniejszą i szybszą stałoby się zadanie w drodze realizacji reform i zasad gospodarczych, wynikających z treści uchwał poczdamskich. Takie rozwiązanie skutecznie czytałoby zadanie celom przy budowy Niemiec w państwo pokojowe przez zmianę ich przedwojennej struktury ekonomicznej, przez usunięcie potencjalnych podstaw agresji. Program demilitaryzacji przedstawiony w uchwałach londyńskich w najlepszym wypadku jest tylko częścią tego zadania, a skutków, które dalszy konsekwentna realizacja reform, nie może zastąpić nawet najdłuższa obecność wojsk okupacyjnych.

Co się dotyczy demokracji Niemiec zachodnich, która, jak stwierdza nota Rządu J.K.M., jest zapewniona, dopóki mocarstwa zachodnie utrzymują nadal okupację swych stref, to Rząd polski, dla którego demokracja Niemiec jest czynnikiem decydującym o charakterze współżycia z sąsiadującym narodem niemieckim — musi stwierdzić, że nigdy nie dzielił problemu demokracji według stref i uważałby za lekką politykę okupacyjnej „zakreślenie terminu demokracji do okresu trwania okupacji. Problem demokracji widzę się, zdaniem Rządu polskiego, w przebudowie Niemiec jako całości, z dążeniem do rozwoju całego narodu niemieckiego.

Za decydujące dla tego rozwoju Rząd polski uważa nie tylko formalne powołanie instytucji demokratycznych, ale w pierwszym rzędzie, wytworzenie zespołu warunków, w których mogą powstać i ugruntować się instytucje demokratyczne i w których demokracja stanie się własnym dorobkiem narodu niemieckiego. Dlatego też Rząd polski zawsze uważał, że proces ten, wobec specyficznej historii rozwoju narodu niemieckiego, nie jest możliwy bez dokonania podstawowych reform, przewidzianych w uchwałach poczdamskich. Z tym większym niepokojem Rząd polski obserwuje

reaktywowanie w Bizoni działaczy z okresu hitlerowskiego, oraz utrudnienia, robione elementom demokratycznym, przy umosławianiu działań wyrażycielom odradzającego się rewizjonizmu niemieckiego.

Rząd polski nie może żadną miarą zgodzić się z poglądem, wyrażonym w nocie Rządu J.K.M., z którego wynika, że odmowa Polski wzięcia udziału w tzw. E.R.P. (skrót ten oznacza tzw. plan Marshalla) zwalnia Rząd J.K.M. od obowiązku liczenia się z jej interesami i jej głosem w sprawach niemieckich.

Nie było i nie jest intencją Rządu polskiego ponowne rozważanie zagadnień tzw. E.R.P., ponieważ rząd mój dał już niejednokrotnie wyraz swemu stanowisku w tej sprawie, stwierdzając, że plan ten prowadzi do uzależnienia gospodarczego i politycznego państw uczestniczących w nim, a zarazem wyraża tendencję wskrzeszenia przedwojennej struktury ekonomicznej Europy wraz z dominującą rolą Niemiec. Trudności i komplikacje, które już obecnie ujawniają się w wielu państwach uczestniczących w tzw. E.R.P., potwierdzają słuszność stanowiska Rządu polskiego. Ponadto udział w tzw. E.R.P. państw, które były ofiarami agresji niemieckiej lub które poniosły ciężkie straty w wojnie z Niemcami, w niczym nie mógł zmienić faktu, że ich własna gospodarka została zniszczona od budowy Niemiec Zachodnich. Faktu tego dotychczas nie

zmieniają również wyrażone w nocie Rządu J.K.M. intencje nie wyznaczania Niemcom pierwszeństwa w odbudowie.

Mając przed oczyma trudną sytuację, w jakiej tzw. E.R.P. postawił te państwa wobec problemu odbudowy Niemiec zachodnich — Rząd polski pragnie zarazem przypomnieć, że E.R.P. powstał jako inicjatywa i propozycja jednego mocarstwa, do której każde z państw zaproszonych miało niezaprzeczone prawo ustosunkować się swobodnie. Natomiast w sprawie Niemiec obowiązują, jak wyżej wspomniano, znane akty międzynarodowe, określające prawa i obowiązki wielkich mocarstw oraz innych zainteresowanych narodów zjednoczonych i dla tego prawa Polski do zabierania głosu w sprawach niemieckich musi być traktowane zupełnie niezależnie od jej stosunku do tzw. E.R.P.

Skoro Rząd J.K.M. w nocie swojej powołuje się na tak bolesny dla Narodu polskiego rok 1939, kiedy to Naród polski przez dnie i tygodnie bez efektywnej pomocy ze strony sojuszników Wielkiej Brytanii toczył samotną walkę z przeważającymi siłami hitlerowskiego agresora, Rząd polski nie może pominąć milczeniem faktu, że wydarzenia z września 1939 r. poprzedzone zostały remilitaryzacją Ruhry, aneksją Austrii, niesławnymi decyzjami z Monachium i całkowitym ówczesnym polityki angielskiej, zmierzającej do ułaskawienia Niemiec hitlerowskich i że w tych właśnie fak-

tach szukać należy przede wszystkim podstaw, które ułatwiły Hitlerowi najazd na Polskę.

A skoro Rząd J.K.M. powołuje się na układ o wzajemnej pomocy z 25 sierpnia 1939 r., to Rząd polski pragnie przypomnieć, że układ ten nie miał się ograniczyć do faktu natychmiastowego wypowiedzenia wojny i jej prowadzenia, ale i do wspólnego działania przy przygotowaniu pokoju i ściśle w związku z tym konsultacji, przez nalożenie w paragrafie 7 obowiązku nie zawierania „ani rozejmu, ani traktatu pokoju, jak tylko za wspólnym porozumieniem”.

Rząd polski byłby też wdzięczny, gdyby Rząd J.K.M. w związku z zaciąganiem przez siebie zobowiązaniami odnośnie Niemiec i E.R.P. nie troszczył się tyle o utrzymanie dobrych stosunków z Rządem polskiego z Rządem ZSRR, co do których jedynie kompetentny jest Rząd polski.

Przedstawiając swój pogląd zarówno w poprzedniej nocie, zawierającej protest w sprawie uchwał konferencji trzech mocarstw w Londynie, oraz uzupełniając ten pogląd niniejszą notą, Rząd mój kierował się niezmiennie pobudkami troski o trwały pokój i bezpieczeństwo, których zagrożenie widzi w działaniach, utrudniających lub uniemożliwiających współpracę czterech mocarstw, za jakie uważa decyzje konferencji trzech mocarstw w Londynie. Pokój i bezpieczeństwo związane są, zdaniem Rządu polskiego, w sposób szczególny z właściwym uregulowaniem sprawy Niemiec.

Rząd J.K.M. żechce zapewne zrozumieć, że po tragicznych wydarzeniach roku 1939, po przebytej wojnie i ciężkich swych stratach, Naród polski i jego Rząd ocenia postawę każdego państwa, z którym wiąże Polskę przyjazne stosunki, stopniem zrozumienia, okazywanego przez to państwo dla żywotnych interesów Polski odnośnie Niemiec, dla sprawy stałości jej granic i dla jej prawa do uwzględnienia jej punktu widzenia, które wynika z doświadczeń, z tytułu moralnego oraz z obowiązujących zgodnych postanowień wielkich mocarstw.

Po rezygnacji prezydenta Tildy

BUDAPEST, PAP. — W związku z ustąpieniem prezydenta republiki węgierskiej Tildy, funkcje jego, zgodnie z konstytucją, objął przewodniczący parlamentu Imre Nagy, który przerwał swój urlop i wrócił do Budapesztu.

W poniedziałek o godzinie pierwszej w południe zbiegł się parlament, celem zatwierdzenia rezygnacji prezydenta Tildy.

Wybory prezydenta i rządu odbędą się prawdopodobnie we wtorek. Kandydatów na prezydenta przedstawi parlamentarna komisja polityczna, złożona z przedstawicieli wszystkich frakcji parlamentarnych. Jako kandydatów na przyszłego prezydenta wymienia się: przewodniczącego węgierskiej partii pracujących Szakasitsa, ambasadora węgierskiego w Moskwie Szegfi, ambasadora węgierskiego w Paryżu Karolyi i przewodniczącego parlamentu Imre Nagy.

Niezależnie po wyborze nowego prezydenta rząd poda się do dymisji. Dymisja będzie miała charakter czysto formalny, gdyż zmianą gabinetu nie została wywołana żadnym kryzysem politycznym, lecz przepisem konstytucji, przewidującym dymisję rządu w wypadku zmiany na stanowisku prezydenta. Powołanie nowego rządu nie nastąpią żadne zmiany.

Naśladowca Bluma w Finlandii

Krętacz — Fagerholm utworzył „rząd trzeciej siły“

HELSINKI PAP. — Dziennik „Vapaa Sana“ podkreśla dwuznaczną rolę jaką odgrywał Fagerholm w czasie rokowań w sprawie sformowania nowego rządu fińskiego. Gazeta stwierdza, że Fagerholm ukrywał, lub niesłusznie interpretował stanowisko poszczególnych frakcji.

Tak np. nie zawiadomił on swej frakcji o próbie powołania komitetu wykonawczego Demokratycznego Związku Narodu fińskiego w sprawie sformowania dwupartyjnego rządu. Ponadto niektórzy agrariusze zdecydowanie zaprzeczają wersję, jakoby partia agrarna sprzeciwiała się przynajmniej Związkowi Demokratycznemu za danych przez niego stanowisk, jak to utrzymywał w czasie pertraktacji ze Związkiem Fagerholm.

Gazeta „Tuokansan Sänhämä“ nazywa nowy rząd fiński „rządem trzeciej siły“ i twierdzi, że ma on utworzyć drogę jawnie reakcyjnego rządu.

Konferencja w sprawie Dunaju

BELGRAD PAP. — Minister spraw zagranicznych Jugosławii Simić, wygłosił inauguracyjne przemówienie na konferencji, zwracając uwagę na zasadniczą zmianę warunków jakie nastąpiły na przestrzeni ostatnich lat w rejonie Dunaju.

Dzięki temu, że Dunaj przepływa obecnie w przeważającej części przez kraje demokracji

ludowej, rzeka ta służy i będzie służyła celom pokojowej wymiany towarów pomiędzy wszystkimi narodami.

Arabowie ogłaszają „świętą wojnę“

LONDYN, PAP. — Agencja Reutersa donosi z Damaszku, że wysoki komitet arabski w Palestynie opublikował oświadczenie o ogłoszeniu „świętej wojny“ w Palestynie.

Operacje wojenne w Grecji

RYM PAP. — Według komunikatu agencji Elefiteri Ellada, w dniu 29 bm. wojska ateńskie nie podejmowały na froncie Grammos-Smolikas żadnej działalności, poza ograniczonym ostrzeliwaniem pozycji armii demokratycznej przez artylerię.

Partyzantki oddziały generała Markosa, przeprowadziły szereg większych akcji sabotażowych na bazy zaopatrzenia żywnościowego armii ateńskiej. Podczas tych działań, zniszczono straciła 123 zabitych i 215 rannych.

Rzym PAP. Agencja Elefiteri Ellada donosi, że generał amerykański Donovan opublikował w prasie amerykańskiej list oskarżający otwarcie rządowe czynniki ateńskie, a w szczególności ministra bezpieczeństwa Rentisa jako odpowiedzialnych za zamordowanie amerykańskiego dziennikarza Georges Polka.

Współpraca faszystów brytyjskich z niemieckimi organizacjami hitlerowskimi

dla nich w Anglii pismo „Deutsche Flugblatt“. Liczne egzemplarze tego pisma wpadły w ręce wspomnianej wyżej organizacji antyfaszystowskiej i zostały przekazane władzom brytyjskim, celem przeprowadzenia dochodzeń.

Jak oświadczył redaktor pisma „On Guard“ Geoffrey Bernard, członkowie organizacji mosleyowskiej „Union Movement“ stają się szczególnie weteranów do armii brytyjskiej i otrzymać wyłączenie z wojska do jednostek, stacjonujących w Niemczech, aby w ten sposób stać się łącznikami między faszystami brytyjskimi, a nazistami niemieckimi.

Jednocześnie faszysty brytyjscy rozpoczęli zakrojoną na szeroką skalę akcję przesyłania paczek żywnościowych „przyjaciółom“ ruchu mosleyowskiego w Niemczech. Ważną rolę jako łącznicy między faszystami brytyjskimi i niemieckimi odgrywali również jeńcy niemieccy w Anglii.

Michał Szolochow

Nauka nienawiści

...Nie można pokonać wroga, nie nawiązywać się nienawidzić go z całej duszy.

(Z pierwszomajowego rozkazu Komisarza Ludowego Obrony towarzysza Stalina).

Na wojnie każde drzewo, podobnie jak człowiek, przechodzi własne koleje losu. Widziałem wielką działkę lasu, wyciętą ogniem szarej artylerii. Niedawno w lesie tym umacniali się Niemcy, wyparci ze wsi S. — sądzili, że uda im się tu zatrzymać, ale śmierć skosiła ich razem z drzewami. Pod obalonymi pniami sosn leżały trupy niemieckich żołnierzy, wśród zielonych paproci gnily porwane na strzępy ich ciała, i smolisty aromat strzaskanych pociskami sosn nie był w stanie przemóc duszających, ostrych wyziewów, unoszących się z rozkładających się trupów. Zdawało się, że nawet ziemia, usiana brunatnymi, opalonymi i ostrymi krawędziami wybojów, wydziela trupi odor...

Śmierć majestatyczna i milcząca, niepodzielnie panowała nad tą polaną, stworzoną i zryta przez nasze pociski, i tylko na samym środku polany stała jedna cudem ocalała brzośka, i wiatr kołysał jej gałęzi-

ki, pokaleczone odłamkami granatów, i szumiał, poruszając młodymi błyszczącymi lepkimi listeczkami.

Przechodziliśmy przez polanę. Idący przede mną żołnierz łączności z lekką dotknął ręką pnia brzozy i ze szczerem zdziwieniem spytał przeszczotliwie:

— Jakżeś tu ocalała, moja miła?..

Jeżeli jednak sosna, ginąc od pocisku, pada, jak skoszona, i na zrebie zostaje jedynie iglasty, ociekający żywicą wierchołek, to zupełnie inaczej spotyka śmierć dąb.

Na przedwiośniu pocisk niemiecki uderzył w pień starego dębu, rosnącego na brzegu bezimiennej rzeczki. Poszarpana, zięjąca rozpadlina wysuszyła pół pnia, ale jego druga połowa, przegięta wybuchem ku rzecze na wiosnę dziwnie ożyła i pokryła się świeżymi listkami. Zapewne po dzień dzisiejszy dolne gałęzie okaleczonego dębu kąpią się w wodzie, a górne — wciąż jeszcze echiwie wyciągają ku słońcu kształtne, gietkie liście...

Wysoki, nieco szgarbiony, z podniesionymi, jak u sępa szerokimi ramionami lejtant Gerasimow siedział przy wejściu do schronu i szczegółowo opowiadał o dzisiejszym boju, o natarciu czołgów przeciwnika, które zostało pomyślnie odparte przez batalion.

Na szczupłej twarzy lejtanta malował się spokój, graniczący z obojętnością. Zagnione oczy były przymrużone ze zmęczenia. Mówił drżącym basem, od czasu do czasu splatając wielkie sekate palce rąk, i gest ten, tak wymownie odzwierciedlający cichy smutek albo też głęboką i przynębiającą zadumę, dziwnie nie harmonizował z jego silną postacią, z energiczną, mężną twarzą.

Nagle zamilkł i twarz jego błyskawicznie się zmieniła: śniade policzki zabłady, na skroniach nabrzmiały żyły, a bacznie wpatrzone przed siebie oczy zapłonęły tak głęboko, zawzięta nienawiścią, że mimo woli odwróciłem się w kierunku jego spojrzenia i zobaczyłem trzech jeńców niemieckich, idących lasem z przedniego skraj naszych okopów, a za nimi eskortującego ich czerwonoarmistów w wyszarzanej, prawie białej od słońca, letniej bluzie i w furażerce, zsuniętej na tył głowy.

Czerwonoarmista szedł wolno. Miarowo kołysał się w jego rękach karabin, błyszczało na słońcu żądło bagnetu. Równie wolno wielki się jeńcy niemieccy, jak gdyby z musu powłócząc nogami, w krótkich butach, powalanych żółtą gliną.

Idący na przedzie Niemiec — już w podeszłym wieku, z zanadniętymi policzkami,

gesto zarośniętymi rudawą szczecina — zwrócił się ze schronem, spojrzął w naszą stronę spode łba, jak wilk, i odwrócił się, poprawiając w marszu zawieszony u pasa hełm. Wtedy lejtant Gerasimow zerwał się nagle z miejsca i krzyknął na czerwonoarmistę ostrym, urwanym głosem:

— Co to, na spacer ich prowadzisz? Przyspieszyć kroku! Słyszysz, przędziej prowadź!..

Widocznie jeszcze chciał coś powiedzieć, ale z oburzenia zabrakło mu tchu i zawróciwszy gwałtownie, szybko zbiegł po schodkach do schronu. Obecny przy rozmowie oficer oświatowy w odpowiedzi na moje zdziwione spojrzenie, rzekł półgłosem:

— Nie ma rady — nerwowi. Był w niewoli u Niemców, chyba wiecie o tym? Porozmawiając z nim kiedyś. Wiele tam u nich przeżył, i dotąd nie może patrzeć na żywych hitlerowców, właśnie na żywych! Na zabitych patrzy, można rzec, nawet z zadowoleniem, ale gdy zobaczy jeńców, to albo zamyka oczy, siedzi blady i speszony, albo odwróci się i odchodzi. — Oficer oświatowy przysunął się do mnie i zaczął mówić szeptem: Dwukrotnie siedział z nim do ataku, siłą ma końską, popatrzyłbyście, co on wyrabia... Różne różności widziałem, ale co wyprawia bagnetem i kolbą, wiecie — to wprost straszne!

(D. c. n.)

feliks podstawka
kurzy na wst

Chudo czy tłusto?

Kochany Macieju!

Ano, urlop mi zleciał jak z bieżącej trawą i aż przykro było wracać, bo pogoda — cud, a na wsi pięknie, ale niema rady, bo nie tylko na Ciebie w polu, lecz i na mnie w fabryce robota czeka i to pilna...

— Jak tylko powróciłem do miasta, to wszyscy mnie znajomi i sąsiedzi opadli, bo wiedzą, że byłem na wsi i działałem przy zniwianach.

— No, i jak? — spytały. — Jak tam żyto?

— Nie zmieściło się do stodoły — odpowiadam. — Tyle go było.

— A pszenica?

— To samo — rzekłem z uśmiechem. — Nowe pomieszczenie trzeba na nią budować.

— Ho, ho — ucieszyli się wszyscy — to rok się zapowiada tłusty!

Tylko ogrodnik Klimaszewski, zwany bałdyszem, bo tuż koło naszego domu ma sporą plantację z jarzynami i owocem, podrapał się w głowę i oświadczył z głupim frantem:

— Rok, mówicie, tłusty? — powiada. Nie widzi mi się. — Bo skoro tyle zboża, to znaczy, że będzie tak jak przed wojną, kiedy to obszarnicy i bagaci chłopcy, korzystając z urodzaju, za psie pieniądze wykupywali od małych rolników zboże i potem nim faskowali? O, co ty, bracie, to nie...

— A jako — nie? — zdziwił się bałdysz. — No, i co rząd teraz na to poradzi?

— Bardzo dużo — odparłem. — Nie czytałeś pan, że ceny na wszystkie rodzaje zboża z nowych zbiorów zostały ustalone? Mało wiele się one różnią od cen przedwojennych.

— No? — udaje dalej duraka Klimaszewski.

— No, to, że widzisz pan, żadna obniżka pożywna nie zagraża.

— Ta-ak? — pyta chytrze bałdysz. — A kto będzie frajer płacić takie ceny?

— Nie bój się pan — odrzekłem. — Państwo i o tym pomyślało. Jest przeciwko wielkie przedsiębiorstwo państwowe. „Polskie Zakłady Żywnościowe”. Sprawa tedy skupu i przeciwdziałania spekulacji jest z góry przewidziana i obmyślana.

Na te słowa Klimaszewski — skapitulował:

— A jak tak — rzecze — to wszystko w porządku.

— No, chyba.

Twój Feliks.

Zadania spółdzielczości na wsi

O czym winni pamiętać spółdzielcy, działający na odcinku wiejskim

Podstawą działalności spółdzielczości na odcinku wiejskim jest niewątpliwie gminna spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”. — Najważniejszym zadaniem jest usprawnienie działalności gminnych spółdzielni. — Musimy dążyć przede wszystkim do zlikwidowania kramikarstwa i kumoterstwa w gminnych spółdzielniach, oczyszczenia kierownictwa spółdzielni z bogaczy wiejskich, którzy czynią sobie z nich kramik prywatny i dewastują je.

Spółdzielnie gminne w naszym województwie można podzielić na trzy typy, a mianowicie na spółdzielnie handlowe, przemysłowe i gospodarstwa rolnicze t. zw. resztówki.

Zadaniem spółdzielni gminnej typu handlowego jest zakup wszelkich produktów rolnych, dostawa gospodarstwu rolnym artykułów przemysłowych i artykułów użytku domowego i innych.

Tęgi typ gminne spółdzielnie mają poważną rolę do odegrania i Centrala Rolnicza winna je otoczyć opieką i pomocą przez częste lustracje, szkolenie dorywcze, szkolenie na zorganizowanych kursach dla kierowników, rachmistrzów, sklepowych itp.

Jeżeli chodzi o spółdzielnie typu przemysłowego to zadaniem Centrali Rolniczej jest badanie ich produkcji, zarówno pod względem technicznym jak i gospodarczym.

Trzeci typ spółdzielni to resztówki. — Uzdrowienie gospodarki w resztówkach stanowi zagadnienie o wielkim znaczeniu. Pamiętajmy, że przy dobrej gospodarce spółdzielcze gospodarstwa resztówkowe mogą przyczynić się do podniesienia dochodów swoich członków oraz podniesienia kultury rolnej, a także są w pewnej mierze załącznikiem nowych form gospodarki zespolonej. Stworzenie w tych resztówkach wzorowych ośrodków maszynowych pozwoliłoby pomóc małym i średniom rolnikom wyrwać się od zależności od bogaczy wiejskich, obronić się przed wyzyskiem bogaczy wiejskich.

Niezwykle poważnym zadaniem spółdzielczości rolniczej jest zorganizowanie ośrodków maszynowych, których praca musi mieć charakter niewątpliwie pionierski. A w jakim stopniu i jak bardzo środki maszy-

nowe są potrzebne wsi świadczy niezwykle niski procent użycia maszyn rolniczych w Polsce w porównaniu z zagranicą oraz fakt, że bogacze wiejscy w wielu wsiach wypożyczają maszyny i zarobki tych spekulantów są ogromne. Po przez zorganizowanie ośrodków maszynowych nie dopuścić się do tego, aby chłop biedniejszy był wyzyskiwany.

W kolejności zadań spółdzielczości rolniczej natrafiamy na konieczność ściślejszego powiązania Powiatowych Związków Gminnych Spółdzielni z Gminnymi Spółdzielniami Samopomocy Chłopskiej. Związek ten — PZGS, w planie działalności spółdzielni stanowić mają powiatową hurtownię towarową. Ale nietylko powinny być one organizatorem spółdzielczego ruchu i jego pomocnikiem, PZGS winny wykazywać inicjatywę składając Centrali Rolniczej projekty, zadania, plany itp.

Nieodmawiając wagi zagadnieniom handlowym tak wiele znaczącym w utrzymaniu samowystarczalności stwierdzić należy, że najpoważniejszym instrumentem rozwiązywania tych wszystkich omówionych tutaj zagadnień i zadań spółdzielczości rolniczej jest jednak dział lustracyjny. Żaden wojewódzki oddział Centrali Rolniczej nie będzie należycie funkcjonował jeśli dział lustracyjny nie będzie należycie pracował, nie wykaże potrzebnej znajomości rzeczy i bezdusznie traktować będzie swe obowiązki.

Inż. L. Wodzinowski

Nacz. dyr. Centrali Rolniczej w Łodzi.

czytelny
pisma

Uroczystości w gminie Krokocice

Dnia 25 lipca 1948 roku ludność gminy Krokocice wzięła udział w uroczystościach 4-tej rocznicy Manifestu Lipcowego.

Setki odświętnie ubranych obywateli oraz wszystkie organizacje społeczne, istniejące na terenie gminy, zgromadziły się we wsi Małyn, gdzie wysłuchano nabożeństwa w miejscowym kościele, poczym uformowały się pochód, w którym oprócz miejscowych organizacji społecznych i politycznych wzięły udział dzieci robotnicze przebijające na kolonach w Małyniu.

Na łęgach rzek Ner rozwiązano pochód i ogłoszono okolicznościowe przemówienie. Przemawiali wójt gminy Krokocice

ob. Władysław Wawrzyniak, ob. Ignacy Wojciechowski, oraz instruktor rolny ob. Władysław Snopczyk, wszyscy mówcy byli żywiołowo oklaskiwani. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Roty”.

Po uroczystościach nastąpiła zabawa ludowa i gry sportowe.

Na podkreślenie zasługuje ofiarność muzyków gminy Krokocice, którzy w tym dniu samoradnie i bezinteresownie w liczbie 18 osób przegrywali w czasie pochodu i podczas zabawy. Tę amatorską orkiestrę prowadził ob. Jaraczewski a najmłodszymi obywatelami byli Radwański Zygmunt lat 13-cie i Przewoźniak lat 11-cie.

Mieszkaniec gm. Krokocice.

Kiedy będzie u nas szkoła?

Jeszcze przed wojną rozpoczęła się u nas zbiórka pieniędzy na budowę szkoły. Zakupiono materiały a resztę pieniędzy w sumie około 12 tys. złotych złożyliśmy w K. K. O.

W czasie wojny Niemcy budulec wywieźli, pieniądze z banku zrabowali i z budowy szkoły nic.

Po wyzwoleniu znowu zebrano trochę grosza zakupiono kamień i trochę cegły i sprawa znowu utknęła, a czas już najwyższy by tę sprawę uregulować. Dzieci nasze

muszą chodzić po 2 — 3 km. do szkoły co zimą nie jest zbyt przyjemne dla 7-mio czy ośmio letniego dziecka.

Możnaby ostatecznie wybudować dom z pustaków co znacznie obniżyłoby koszty, robociznę dalałby mieszkańcy gminy i jakoś by się sprawę rozwiązało.

A możeby Powiatowa Rada Narodowa zwróciła uwagę na to zagadnienie i trochę podciągnęła naszego wójta i naszą Gminną Radę.

Mieszkaniec Saporkowa.

Z podorywkami nie trzeba zwlekać

Dobry gospodarz spieszy się z podorywkami ściernisk. Często nie czekając na zwórkę orze między kopami. Wczesna podorywka robiona jest dla szeregu ważnych powodów, a to mianowicie ze względu na zasiew poplonu, niszczenie chwastów i szkoczków oraz utrzymanie ziemi w pulchności.

Po zbiorze wcześniejszych zbóż jak na przykład żyta, jęczmienia ozimego a nawet pszenicy, możemy zasiać na zaorany wczesny ściernisk szperek, gorczycę, rzepę ścierniankę albo mieszaninę z wyki, grochu bobu — na paszę lub na zielony nawóz.

Jeżeli chodzi o niszczenie chwastów to pokładanie ściernisk tuż zaraz po zbiorze ułatwia bardzo wyczyszczenie roli. W tym celu podorywa się o ile możności płytko, podrywa się samą ściernią i powierzchnię ziemi i odwraca. Lekkie-dwuskibowe, a dla silniejszych koni trzy i nawet czteroskibowe pługi, najlepiej się nadają do tej roboty.

Mak polny, kakol a przede wszystkim pszonak, niewypłenione wiosną, dojrzewają przed żniwami i w zbożu wysypują się na ziemię. Jeśli ściernisko nie zaoramy do jesieni to mała część nasion skielkuje po cieczeniach jesiennych, a reszta przykryta jesienną orką dobrze przetrzymuje i na wiosnę chwasty zarosną gęsto całe pole. Natomiast, gdy zaraz po żniwach płytko zaoramy ścierniska, będzie kielkował pszonak, który wnet się zazieleni. Podczas jesiennego orki zostanie zniszczony i w zimie chwasty zostaną wymroźzone, a przy uprawie wiosennej zniszczone do reszty.

Jeżeli na polu rosły chwasty wysiewające się przed żniwami jak ogniska to trzeba zaraz po żniwie płytko zaorać i gdy jest

sucho, tak jak obecnie, to trzeba zwałować pole, aby chwasty prędzej zeszyły. Wschodzące chwasty niszczą się broną lub sprzęzynówką. Powtarzając tę robotę dwa lub trzykrotnie aż do zimy można się wreszcie pszonaku pozbyć.

Perz zarasta najwięcej pola lżejsze, piaskowe, niezbyt suche, niedbale uprawne. W naszym województwie jak wiadomo pół takich jest sporo. Perz wypuszcza pod ziemią w głębokości około 5 centymetrów liczne rozłogi, które całą rolę zagarniają. Ze wszystkich chwastów najtrudniej pozbyć się perzu.

Ziemię glinową należy płytko podorywać aby tylko oderwać tę warstwę ziemi, w której najwięcej rozrastają się rozłogi perzu. Należy uważać aby skiby nie odkładały się dokładnie i płasko, ale żeby były porożywane — dlatego też trzeba orać wąsko i szybko. Wielkim błędem byłoby zaprzoną rolę zawałować — umożliwiłoby to rozwój perzu. Natomiast skiby cienkie nierówne i powichrzane szybko obsychają i po paru dniach brony, a potem i sprzęzynówki mogą wywlec perz, który w suchej roli luźno się trzyma, a gdy jest przewidywająco lepiej da się wywłóczyć, bo jest mniej krótki. Jeżeli widzimy, że po naszej robotce zostało jeszcze dużo perzu w roli to jesienią przed orką znowu podorywamy i włóczymy.

Do włóczenia brony powinny mieć zęby z przodu gładkie nie kanciaste, a spulchniające muszą mieć łapy sprzęzynowe z przodu szerokie.

Włóczyć należy powoli, aby perzu nie porożywało.

W ziemi bardziej zwężonej perz nie tak szybko się rozprzestrzenia, ale o wiele jest trudniej go wywlec. Na takich rolach nie

czekamy na wyschnięcie skib po płytkiej podorywce — od razu włóczy się bronią i do reszty czysti sprzęzynami. Na zwężonej i wilgotnej ziemi może się zdarzyć, gdy będziemy zwlekać z bronowaniem, że skiby stwardnieją w jednolite bryły, z których już nie da rady wywlec rozłogi perzu.

Na zakończenie chciałbym dodać, że podorywki nie tylko niszczą chwasty oraz gasieniczki i poczwarki rozmaitych owadów, ale oplatają się nawet wtedy gdy rolę mamy czystą bez chwastów i choćbyśmy nawet nie planowali żadnych poplonów. — Szybkie podorywanie ściernisk po żniwach jest o tyle korzystne, że utrzymuje się pulchność roli nie zbija się twardo, lepiej zatrzymuje w sobie wilgoć i więcej nasycą się wodą, przez co jesienią uprawa staje się łatwiejsza i zaoszczędzamy sobie wiele wysiłku i czasu.

Inż. C. D.

Trybuna
wolności
ORGAN K.C. P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Pomoc przednówkowa była dobrze zorganizowana

Akcja pomocy przednówkowej spełniła swe zadanie. Dysponowanymi przez Powiatowy Związek Samopomocy Chłopskiej 1300 metrami zboża obsłużono 1292 rolników. Pomoc te otrzymali małe i średniom rolni, jedynie w siedmiu wypadkach udzieleno pomocy rolnikom gospodarstw 10-cio hektarowych, ale byli to zniszczeni całkowicie w czasie działań wojennych. Dzięki

6 nowych gnojowni wybudowano w Wilkowicach

Powiat konecki jest najbiedniejszy w naszym województwie, ale również i kultura rolna stoi prawie, że na ostatnim miejscu.

Szczególnie daje się to zauważyć obecnie w okresie pożywnym. Podczas gdy na innych terenach widać pracę przy orce i sianiu poplonów to tu najczęściej widać ścierniska i pasące się przeraźliwie chude bydło.

Samopomoc Chłopska stara się na ile to jest możliwe wpłynąć na zmianę tego stanu rzeczy propagując lepsze metody uprawy i gospodarki.

Ostatnio gminni instruktorzy Samopomocy Chłopskiej, przystąpili do energicznej akcji propagandowej za budową twardych spódów w oborach. Akcja ta przyniosła już pewne rezultaty. I oto w gromadzie Wilkowice gm. Radoszyce w grom. Falków, Zbójno i Malachow wybudowano 30 twardych spódów.

Poza tym w gromadzie Wilkowice wybudowano 6 gnojowni.

Akcji pomocy przednówkowej Związek Samopomocy Chłopskiej zyskał wielu nowych członków, ponieważ rolnik przekonał się, że Samopomoc Chłopska nie tylko umie „brać” jak się po polsku mówi do tej pory w powiecie, ale również przychodzi z pomocą w ciężkim okresie przednówkowym. (Sz.).

Protektorzy odwetu odstawiają maskę

Cyniczna odpowiedź brytyjska na notę polską

W sprawie prowokacyjnej uchwały nadreńskiego Landtagu

Brytyjskie władze okupacyjne w Niemczech uznają widocznie, że mogą nie ukrywać już więcej swych sympatii i poparcia, jakiego udzielają wyrażnie rewizjonistycznej, wyraźnie odwetowej propagandzie, rozwijanej w ich straszliwie przez reakcyjne żywioły niemieckie.

W odpowiedzi na notę Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie, piętnującą rewizjonizm na antypolską ustawę, przyjętą przez Landtag Północnej Nadrenii i Westfalii i domagającą się nie-zatwierdzenia tej ustawy przez władze brytyjskie, władze te stwierdziły, że nie widzą nic zdrożnego we wspomnianej ustawie.

Zobaczmy więc, co ta ustawa zawiera i na jakiej podstawie władze brytyjskie zdobywają się na tupet, by twierdzić, że czarne nie jest czarne, i że propaganda rewizjonistyczna nie nosi prowokacyjnego charakteru.

Nota polska powołała się na komunikat, ogłoszony w dzienniku „Der Tag” z dnia 3 czerwca 1948 r., który donosi, że Landtag Północnej Nadrenii i Westfalii uchwalił ustawę, zwaną „Flüchtlingengesetz”, której urzędowy wstęp stwierdza, że „niedola uchodźców może być usunięta tylko przez ich powrót do niemieckich obszarów wschodnich”.

Język tu użyty jest aż nadto jasny, by mogły się wyłonić jakiegokolwiek wątpliwości. Cóż bowiem oznacza uchwała o „powrocie uchodźców do niemieckich obszarów wschodnich”, jak nie to, że reakcyjny Landtag jawnie propaguje rewizję granicy polskiej na Odrze i Nysie i że stara się propagandę tę zalegalizować przez fakt obalenia jej w formie ustawy. Pro-

wokacyjny charakter tej ustawy jest oczywisty.

Co więcej, władze brytyjskie usprawiedliwiają tę działalność, starając się wykazać, przy pomocy długiej cytaty ze wspomnianej ustawy, że nosi ona „pokoju i demokratyczny charakter” i że to polskie władze się mylą, dopatrując się w niej czegoś złego.

Ala w rzeczywistości władze brytyjskie wykazały tylko to, o czym już wiemy od dawna i co już niejednokrotnie podnieśliśmy, a mianowicie, że udzielają one poparcia rewizjonistom, że odwetowcy niemieccy znajdują pro-

tektorów i obrońców. To stanowisko władz brytyjskich jest logiczną konsekwencją ich ogólnego stanowiska w sprawie niemieckiej, wyrażającego się w dążeniu do odbudowy militarystycznych, agresywnych Niemiec Zachodnich. Stąd bierze się pobłażanie dla hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, stąd odmowa wydania nam generała von dem Bacha, stąd nawet tak krzywdząca i krzywdząca niesprawiedliwość, jak trudności w repatriacji z Niemiec dzieci polskich, wywiezionych podczas okupacji przez hitlerowców.

J. C.

Robotnicy odbudowują spaloną fabrykę cewek

Produkcję już wznowiono

Pożar, jaki w dniu 22 bm. wybuchł w fabryce cewek przy ul. Kopernika Nr. 60, postawił łódzki przemysł włókienniczy przed możliwością postojów. Spalona fabryka pokrywała około 40 procent zapotrzebowania łódzkiego przemysłu włókienniczego. Mimo wzmoczonej produkcji również innych fabryk dostarczenie dostatecznej ilości cewek dla przemysłu włókienniczego było stałe poważnym problemem.

Problem ten rozwiązali pracownicy spalonej fabryki cewek. W rekordowo szybkim czasie ukończyli oni zasadnicze prace porządkowe i przystąpili do uruchomienia

spalonych działów. Już jutro, twierdzi dyrektor Szczucki, uruchomiona zostanie hala maszyn cewkarskich, co pozwoli na podjęcie natychmiastowej produkcji, na razie wynoszącej 40 procent poprzedniej. W najbliższych dniach nastąpi dalsze zwiększenie produkcji przez uruchomienie następnych działów. Między innymi maszyny do działy szpul tarczowych zostały już wydobyte ze zgliszcz i wyremontowane. Do uruchomienia fabryki przyczynili się między innymi przedownicy pracy: tow.: Garbarkiewicz Franciszka, Kaczka Maria, Paluga i Kokociński.

(P. W.)

I na słońcu są plamy

PZPDz. Nr 3-wzorowy zakład pracy uderza tu jednakże brak współzawodnictwa

PZPDz. Nr 3, jako jedno z pierwszych zobowiązało się wykonać przed terminem swój plan produkcyjny na rok 1948. Dziś można już stwierdzić bez wahania, że zobowiązanie to zostanie w pełni dotrzymane. Plan pierwszego półrocza został wykonany już dnia 1-go czerwca, ponieważ zaś nie wskazuje na to, ażeby wyniki drugiego półrocza miały być gorsze, więc nie ulega wątpliwości, że na dzień 1-szy listopada załoga będzie mogła zameldować wykonanie planu na rok 1948.

Jednym z dowodów rzetelnej pracy PZPDz. Nr 3 może być także ich produkcja. Jeszcze w roku ubiegłym na „Cotonach” osiągnęto zaledwie 27 proc. pierwszego gatunku — dziś zakłady mogą się pochwalić 68-ma procentami co z uwagi na rodzaj produkcji (ciężkie jedwabne pończochy) jest wynikiem bardzo dobrym.

W innych działach procent pierwszego gatunku jest jeszcze znacznie wyższy.

PZPDz. Nr 3 są jedyną państwową fabryką produkującą rękawiczki. Pomimo to Centrala Tekstylna nie wykorzystuje ich należyte. Zakłady mogłyby produkować wszelkie go rodzaju rękawiczki damskie i męskie, od ciepłych, praktycznych, aż do najwykwintniejszych gatunków, które z pewnością zadowoliliby wybredny gust naszych eleganów. Centrala Tekstylna nie może się zdecydować na dokonanie odpowiednich zamówień. W rezultacie rękawiczki są artykułem trudnym do otrzymania i inicjatywa prywatna na roli na tym świetnie interesy. Fabryka spełnia swe zadanie, przesyłając, celem zawiadzenia do masowej produkcji, setki wzorów. Obecnie czeka na ich ekceptację i ewentualne zamówienia. Oczywiście, sezon letni w bieżącym roku już przepadł — ale nadszedł sezon zimowy i nie zaszkodziłoby pomyśleć też o przyszłym sezonie letnim.

Mało jest na terenie naszego miasta zakładów pracy, po zwiedzeniu których odniosłoby się tak dodatnie wrażenie, jak w PZPDz. Nr 3. Wszędzie wzorowy ład i porządek.

Może to tylko przypadek, może szczęśliwy zbieg okoliczności, ale faktem jest, że choć obeśzliśmy wszystkie sale, nie spotkaliśmy ani jednej osoby, walczącej się bezczynnie. Nie było tu tego chwytania się za jakąkolwiek pracę dlatego, że ktoś nadechdzi. Każdy spokojnie pracował na swoim miejscu. Czuło się, że w tej fabryce majster może tylko wydać polecenie i doszykować maszynę, a wszyscy spełnią sumiennie swe obowiązki.

Dzięki temu wzajemny stosunek załogi i kierownictwa może być wysoce przyjazny i naprawdę ludzki. Przy każdym stole, przy każdej maszynie spotykamy nas uśmiechnięte, zadowolone twarze robotnic, a ZWM-owiec Chlebaczek Józef śmiało się tak, jakbyśmy byli jego najserdeczniejszymi przyjaciółmi oddawna. — To najlepszy „kotoniarz” w naszych zakładach — mówi z niezatartym zadowoleniem dyrektor naczelny zakładu, tow. Szuklarski.

A przecież i reszta załogi pracuje bardzo wydajnie. Tow. Owczarek Zygmunt i tow. Nipel Helena osiągały prawie stale 220 proc. normy; tow. Lubowiecka Apolonia, tow. tow. Wodziński Stefan i Ciesiak Maria to również „przysięgli” zdobywcy nagród we współzawodnictwie o tytuł przodownika pracy.

Dziwne natomiast musi się wydawać, że w tak dobrze zorganizowanej fabryce nie istnieje współzawodnictwo w ścisłym tego słowa znaczeniu. Nie ma tu współzawodnictwa zespołowego czy międzyoddziałowego, nie ma również międzyzakładowego. Podobno ze względu na specyficzny charakter produkcji, fabryka nie może przystąpić do współzawodnictwa z żadnym innym zakładem, gdyż nie można znaleźć sposobu porównania wyników.

Przesada, towarzysze, gruba przesada! Przemysł węglowy ma o wiele mniej wspólnego z przemysłem włókienniczym, aniżeli wyz „jedynka” czy „dwójka” dziewiarska, a przecież oba te przemysły współzawodniczyły ze sobą i nie było żadnych specjalnych trudności w obliczaniu wyników.

Z pracy swojej możecie być dumni, ale pamiętajcie o tym, że „kto nie idzie naprzód, ten musi się cofać”. Stać na miejscu, życie nie pozwoli.

—em—

Pomoc przy żniwach

Koło PPR przy OKZZ świeci przykładem

Na jednym z posiedzeń koła PPR przy Okręgowej Komisji Związków Zawodowych uchwalono wziąć udział w tegorocznej akcji żniwnej, przez członków koła. W ubiegłą niedzielę w majątku Brus pod Łodzią stanął do pracy przy zwożeniu zboża pierwszy 15-osobowy zespół. Zespół podzielony został na grupy, które nawiązały ze sobą współzawodnictwo pracy, w którego wyniku zwieziono w ciągu jednego dnia około 50 dużych wozów żyta. Po całodzienniej pracy, trochę przemęczeni, lecz zadowoleni z wykonanego samoradnie obowiązku, towarzysze wrócili do domu.

Ten piękny czyn pomocy przy żniwach

Trybuna
wolności
ORGAN
K.C.
PPR.
DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

godny jest naśladowania, dlatego też koło PPR przy OKZZ wzywa wszystkie koła partynne do wzięcia gremialnego udziału przy sprzątaniu z pola pszenicy i jęczmienia.

(Zyg)

Czytelnicy piszą

Benzyna i śmietana

Walczyliśmy stale z marnotrawstwem dobra państwowego na każdym odcinku. W zakresie tej walki wchodzi również oszczędność benzyny, przeznaczonej dla aut służbowych, przydzielonych różnym zakładom państwowym.

Rozmaici panowie dyrektorzy nie pamiętają jednak o tym, że auta służbowe nie powinny służyć do ich prywatnych celów.

Oto, na przykład, w dniu wczorajszym na Bałuckim Ryńku stało auto nr H-26248

— W aucie znajdował się koszyczek z grzybkami i litr śmietany. Ustalono, że auto to należy do Państwowych Zakładów Uszczelnienia i Wyróbów Azbestowych przy ul. Suche 8-10.

Takie wykorzystywanie auta dla celów ściśle prywatnych — jak w tym wypadku na poranne gospodarskie zakupy, nie mające nic wspólnego z fabrykacją azbestu, należy ostro piętnować. (m)

Stacy czytelnik

Zakończenie międzypartyjnego kursu szkoleniowego

Co mówią słuchacze o korzyściach wspólnej nauki

Przed kilkoma dniami odbyło się zakończenie międzypartyjnego kursu szkoleniowego, obejmującego następujące zakłady pracy i dzielnice partyjne: PZPW Nr 6, PZPB Nr 6, PZPW Nr 1, Osrodek Konfekcyjny Nr 3, PZPW Nr 4, PZPB Nr 5, PMS, jak również dzielnice Bałuty, Górna-Prawa i dzielnica PPS przy Zarządzie Miejskim. Na wszystkie te kursy, rozpoczęte w czerwcu br., uczęszczało 442 towarzyszy — członków PPR i PPS. Świadczenia zakończenia kursów otrzymało 313 towarzyszy.

Kursy pracowały według programów, opracowanych przez wydziały szkoleniowe KCPPR i OKW PPS. Uczestnicy wysłuchali 11 wykładów, obejmujących najważniejsze zagadnienia, szczególnie aktualne w okresie, poprzedzającym jednoczenie polskiego ruchu robotniczego. Wielką pomocą w pracy kursów stanowiły wydane przez wydziały szkoleniowe broszury — konspekty wykładów. Broszury te umożliwiły wielkiej ilości słuchaczy zaznajomienie się z omawianym zagadnieniem jeszcze przed wykładem, przygotowanie się do dyskusji i ugruntowanie poznanej materii po wykładach.

Na uroczystości zakończenia kursu uczestnicy jego mówili w serdecznych słowach o korzyściach, jakie dała im wspólna nauka i wspólne zdobywanie podstaw wiedzy marksistowskiej.

Członkini PPS, tow. Kiełbik Lucja, produ-

jęca robotnicza Państwowych Zakładów Przemysłu Włókienniczego Nr 4 mówiła o tym, że nie po raz pierwszy bierze udział w kursie marksistowskim, że kiedyś, bardzo dawno, w latach 1924-25 też się uczyła, kursy jednak wtedy musiały być tajne. Warunki nauki były także cięższe od tych, jakie zapewnia obecnie robotnikom ustrój demokracji ludowej. Toteż czego nie nauczyła się wtedy — uczy się obecnie. Nie przeszkadza jej to, że liczy już teraz 47 lat, że ma już dwóch dorosłych synów, z których zresztą ma niejedną pociechę — starszy syn brał udział w zdobywaniu Berlina, a młodszy obecnie jest elementem szkoły lotniczej.

Towarzyszka Kiełbik mówiła o konieczności pogłębiania zdobytej wiedzy drogą pracy samo kształceniowej, drogą aktywnej codziennej pracy partyjnej, a przede wszystkim — przez aktywny udział w pracy nad jednoczeniem ruchu robotniczego.

Członek PPR, siwłowski tow. Dunder z PZPB Nr 6, który również okazał się jednym z najpilniejszych słuchaczy, mówił o wielkiej radości z powodu możliwości zdobywania wiedzy marksistowskiej — tej busoli każdego świadomego robotnika.

Dawniej usiłowano wtłoczyć chaos w głowy robotników — mówił tow. Dunder. — Dawniej nie jeden robotnik musiał kierować się jedynie swoim robotniczym instynktem klasowym.

Dziś pod wpływem zdobywanej wiedzy marksistowskiej robi się jasno w naszych głowach. Wiedza ta pomoże nam poszerzyć i utrwalić wywalczoną wolność narodową i społeczną. Zrozumielśmy na tym kursie, że i od ustroju demokracji ludowej nie możemy oczekiwać życia — sielanki. Trwa walka klasowa i trzeba dalej walczyć z wrogiem klasowym. Do tej walki partię naszą uzbrajać nas należy: dajmy nam naukę. Bo kto nie opiera się na nauce marksizmu-leninizmu, ten błądzi, a każdy popełniony błąd wyrządza krzywdę klasie robotniczej”.

Tow. Dunder wezwał absolwentów kursu do dzielenia się ze swoim otoczeniem robotniczym zdobytą wiedzą. „Uzbrojeni w oręż marksizmu-leninizmu osiągniemy jedność klasy robotniczej i zbudujemy w Polsce socjalizm” — zakończył tow. Dunder.

Na zakończenie uroczystości wręczono kilku dziesięciu najpilniejszym i najzdolniejszym jego uczestnikom podręczniki: skromne komplety książek („Manifest Komunistyczny”, Lenin: „Karol Marks”, Stalin: „O materializmie historycznym i dialektycznym”, Erenburg: „Wrócić do USA”, Broniewski: „Trojka i Pięść” i „Puczek: „Reportaż z pod szubienicy”).

Z wśród wszystkich komisji szkoleniowych, które zajmowały się stroną organizacyjną kursów, największą troską o kurs i najlepszą organizację wykazała się Komisja Szkoleniowa przy dzielnicy Górnej - Prawej, której przewodniczącym jest tow. Zagoda (PPR), sekretarzem — tow. Słomka (PPS), a aktywnym członkiem — tow. Barczewski (PPS).

To i owo

„Dragonwynek” i kronika sądowa

— Więc jak ci już zaznaczyłem, ta dana facetka najpierw się chowała w klasztorze, a potem wyszła za hrabiego i była bardzo czcigodna, ale tylko tak, na lipe...

— Jakto — na lipe?

— Ano, żeby nie sporotać, że uskutecznią szopenfeld i puszcza się z jednym czarnym Nino. Klawy chłop! Jak machnął majchrem — macha nie siadał, od razu do parku sztywnych.

— O czym wy, chłopcy, mówicie? — przerwał zdziwiony trzęścią rozmowy, prowadzonej w tramwaju przez dwóch obywateli z t. zw. mlekiem pod nosem.

— O „Rosannie siedmiu księżyców” — odparł chłodno meletni narrator. — To taki film.

— Piękny mi film — zauważyłem ironicznie — w sam raz dla was.

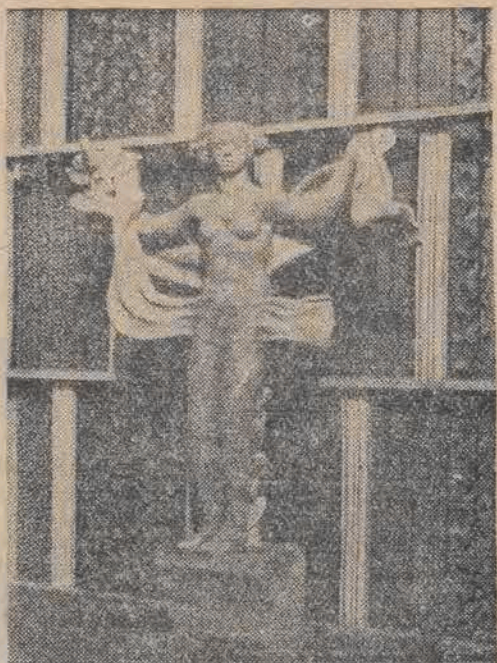
— E, nie — zaprotestował chłopak. — My wolimy mniej pitigrilu, a zato więcej fachowej roboty. Tak jak w „Gaśnącym płomieniu”, co, Tadek?

Kolega nazwany Tadek zmarszczył czoło, poczynił, po zastanowieniu odrzekł, że faktycznie, mimo tych i owych fuszerok „Gaśnący płomień” jeszcze obłeci.

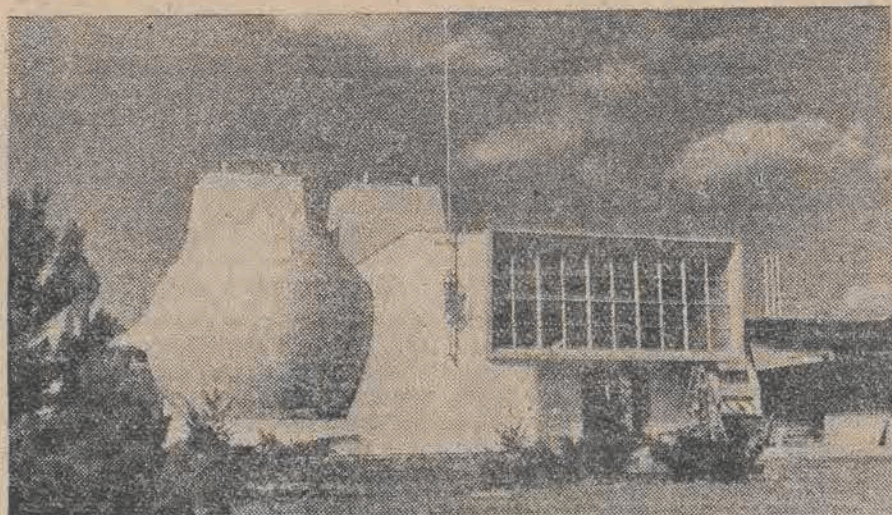
— Szkoła tylko — dodał, — że ten spryciarz Sergiusz Bauer wpadł w łapy policji. Powinien był bardziej uważać, skoro już udało mu się skraść klejnoty.

— Nie martw się — rzekł ponuro drugi młodzian. — I na kobiety jest sposób. Trucizna w ciastku albo digitalis do wężania, tak jak w „Dragonwynek”. A propos — wrócił się do mnie — widział pan „Dragonwynek”?

— Nie, nie widziałem „Dragonwyneka”. Natomiast widziałem gazety z doniesieniami o przykrzej zbrodni, dokonanej ostatnio przez kilkunastoletnich wyrostków w Łodzi. Wyrostkowie ci mogli śmiało czerpać „natchnienie” z „Rosanny siedmiu księżyców”, z „Gaśnącego płomienia”, z „Na progu tajemnicy”, „W cieniu podejrzania” i tym podobnych, głupich, sensacyjnych bajd filmowych produkcji amerykańskiej i angielskiej. Klimat wyżej wymienionych filmów bardzo sprzyja zbrodni. Co winno sobie wziąć nie tylko „do kasy” ale i do „serca” — szanowne przedsiębiorstwo „F. P.” przy układaniu repertuaru kinowego. E. Tam.

TYDZIEŃ W ILUSTRACJI

WYSTAWA ZIEM ODZYSKANYCH WE WROCŁAWIU ściąga z każdym dniem co raz to więcej osób zwiedzających. Nie tylko „krajowców” (tych się przewinelo dotąd przez Wystawę więcej niż 100.000) ale i gości zagranicznych. Prezes Związku Prasy Zagranicznej, Joel Camig, który niedawno bawił we Wrocławiu, nie szczędził wyrazów uznania, jeśli chodzi o opracowanie artystyczne i graficzne W.Z.O., opracowania nie, odzwierciedlające doskonale wysiłek Polski na Ziemiach Odzyskanych. Nie innego zresztą zdania jest każdy ze zwiedzających. (Na zdjęciach — od lewej: pawilon Centrali Tekstylniej, w środku — „gmach” Centrali Chemicznej — z prawej — „obelisk” i budynek Centrali Handlowej).

George Bidault, francuski minister spraw zagranicznych „ZBYT DAŁ SIĘ UNIEŚĆ KONCEPCJI ZAGROŻENIA ZE STRONY NIEMCÓW”, wobec czego — mimo, iż oddał U.S.A. nieladu usługi — musiał ustąpić także jeszcze potulniejszemu R. Schumanowi.

Znany przedstawiciel „trzeciej siłowości” (do de Gaulle'a i Marshall'a), L. Blum wszedł w skład rządu „GRABARZY FRANKJI” p. J. „André Marie i Spółka.

Wdowa po założycielu republiki chińskiej, Sun-Yat-Senie, podziela: „Chiny to Hiszpania, tylko o wiele większa” — Nie, Chiny to ogromna „Grecja, w której zwycięskim „Markosem” jest MAO-TSE-TUNG, wódz chińskich sił ludowych.

Polityka szantażu doprądky nie popłaca. Najnowszym tego przykładem jest buńczuczny wielkorządca amerykański w Niemczech, gen. Clay, który miał „torować drogę sił”, „nie opuszczać Berlina, chyba, że na noszach” i t.d. Obecnie p. Clay się rozkleił i zapowiada, że ISTNIEJĄ DOBRE HOROS KOPY NA ROZWIĄZANIE KRYZYSU BERLINSKIEGO W DRODZE POKOJOWEJ

Misja „POMOCY AMERYKAŃSKIEJ” w Grecji ze słynnym Patersonem (pierwszy w I rządzie) i D. P. Griswoldem (ostatni w I rządzie) — na czele. Dziełem misji była ostatnia wielka ofensywa wojsk ateńskich. Ofensywa ta całkiem się nie powiodła.

Prez. U.S.A. Truman — po niefortunnej podróży wyborczej na koszt państwa — próbuje obecnie propagandowych tricków wyborczych na koszt Kongresu. Mówią jednak, że teraz „prędzia” i „apele” pomogą mu jak umarłemu kadzidło.

Gen. Eisenhower jest w dobrym humorze, gdyż zrezygnował z walki o fotel prezydenta U.S.A. Milsze mu są głosy studentów uniwersytetu w Columbia, którego jest rektorem, niż głosy wyborcze.

Pod rozmaitymi pretekstami „chrześcijańsko - demokratyczny” rząd de Gasperi'ego dokonuje aresztowań wśród robotników włoskich. Są to represje za udział w strajku protestacyjnym po zbrodnictwym zamachu na Togliatti'ego.

Te oto działa amerykańskie wpadły w ręce wojsk bohaterów Markosa.

LITERATURA i życie

Puszkina Aleksander Siergiejewicz (1799 — 1837). Największy poeta Rosji. Urodzony 26 maja 1799 r. (wg. st. stylu) w Moskwie, pochodził ze zubożałej rodziny arystokratycznej. Matka poety była wnuczką słynnego wychowanka Piotra I, księcia abisyńskiego Abrahama Hannibala, generała artylerii. W 1811 roku oddany zostaje do Liceum w Carskim Siole. W czasie pobytu w tej szkole w 1815 roku talent młodego poety spotkał się z uznaniem Dierżawina.

W 1817 r. Puszkina — po wyjściu z Liceum — bierze żywy udział w życiu towarzyskim stolicy. W 1820 roku wydaje poemat romantyczny „Rusłana i Ludmilla”. Za rewolucyjną odę „Wolność” o mało nie dostaje się na Sybir; zesłany na południe Rosji, zostaje otoczony „opieką” władz, które w końcu wyznaczają mu jako miejsce zamieszkania Michałowski, rodzinny majątek Puszkina. W Michałowskim pracuje Puszkina nad tragedią „Borys Godunow” i kontynuuje pracę nad poematem „Eugeniusz Oniegin”.

Krwawe stłumienie spisku dekabrystów (grudzień 1825 r.) wśród których Puszkina miał wielu przyjaciół, wstrząsnęło poetą. Dowodem „Pismo na Sybir”. Władze carskie stały nieufnie patrząc na Puszkina, rozstrzygnęły jeszcze ścisły nadzór nad jego życiem i działalnością twórczą; doszło do tego, że car Mikołaj zaoferował się mu na doradcę, co oznaczało w praktyce ostrą cenzurę.

W latach następnych, w Moskwie i Petersburgu Puszkina pracuje nad „Onieginem” i pisze poemat o Mazepie pt. „Poltawa”. Wpłatały w krag intryg dworskich, w pustce salonów, wśród blichtru życia artystów, urzędników i ówczesnej Moskwy, zakochany w tym świecie i równocześnie gardzący nim, poeta nie zdołał nigdy rzucić z siebie wierszów, które pętały jego twórczość. Piękna, lecz samolubna i żądna blasku światowego Natalia Gonczarowa, ukochana żona poety, stała się pośredniczką przyczyną jego tragicznej śmierci. W obronie „dobrego imienia” żony ginie w pojedynku z ręki zakochanego w Natalii gwardzisty carskiego, francuza Georges'a D'Anthès (29 stycznia 1837 roku).

J. P.

Aleksander Puszkina

Z ODY „WOLNOŚĆ”

Uchodź, sprzed oczu mój się skryj,
Gnuśnej Ceterę pani piękna!
Gdzie ty, przed którą władca drży,
Muzo wolności nieulekła?
Przyjdź, z czoła zerwij wieniec mój
I sirzaskaj lirę złowieciami!
Pragnę wolności śpiewać chwałę,
Z królewską zbrodnią stoczyć bój.

Wietrznego losu faworyci,
Tyrani świata, drżycie dziś!
A wy, odważną pieśnią myśl,
Powstańcie, nędzni niewolnicy.

Gdzie spojrzeć, pełno strasznych spraw —
Kajdany wszędzie, wszędzie blice,
I tzy niemocy niewolniczej,
I zgubna hańba carskich praw.

Inesilla! I am here.
Barry Cornwall.

Jam tu, Inezyllo,
Pod oknem twym stoję.

A noc nad Sewillą
Tchnię snem i spokojem.

Bez trwogi przed zdradą,
W płaszczy kryjąc swą zbroję,
Z gitarą i szpadą
Pod oknem twym stoję.

Spłsz? Dźwiękom gitary
Obudzisz się rada.
Gdy oknie się stary,
Sen mieczem mu zadam.

Pętlice jedwabne
Spuść na dół od futryn...
Ty zwlekasz?... Czy zdradnie
Tam rywal się ukrył?...

Jam tu, Inezyllo,
Pod oknem twym stoję,
A noc nad Sewillą
Tchnię snem i spokojem.

Przełożył
SEWERYN POLLAK.

Aleksander Puszkina

Z „Historii wsi Goriuchino” Czasy bajeczne — Wójt Trifon

Ilustrował Karol Baraniecki

Początki Goriuchina i jego pierwotna ludność okryte są mrokiem niewiedzy. Nieznane podania głoszą, że niegdyś Goriuchino było bogatą i obszerną wsią, że wszyscy jego mieszkańcy byli zamożni, że czynsz zbierano raz do roku i odesyłano nie wiadomo dokąd na kilku wozach. W tych czasach wszystko kupowano tanio, a sprzedawano drogo. Rządców nie było, ekonomów nikogo nie krzywdzili, krajowcy pracowali niewiele, a żyli w dostatku i pastuchowie w butach paśli stada. Nie powinniśmy dać się zwodzić owemu czarującemu obrazowi. Myśl o złotym wieku wspólna jest wszystkim narodom i dowodzi jedynie, że ludzie nigdy nie są zadowoleni z tego co mają i, dzięki doświadczeniu, niewiele posiadając nadziej na przyszłość, przyozdabiają niepowrotną przeszłość wszystkimi barwami swej wyobraźni. Wiarygodne jedynie wydają się rzeczy następujące:

Wież Goriuchino od najdawniejszych czasów należała do znakomitego rodu Bielkinów. Jedynakże przodkowie moi, posiadając wiele innych majątków, nie zwracali uwagi na ten odległy kraj. Goriuchino płaciło niewielką daninę i pozostawało pod rządami wójtów, obieranych przez lud na wiecu zwanym tloką.

Jednakże z biegiem czasu rodowe posiadłości Bielkinów rozdrobniły się i zaczęły się chylić do upadku. Zubożał wnukowie bogatego dziedzica nie umieli odzwyczaić się od swych wielkopolskich nawyków — i zażądali dawnych pełnych dochodów od dziesięciokrotnie zmniejszonego majątku. Groźne zażalenie nastąpiło jedno po drugim. Wójt czytał je na wiecu, sółtys przemawiał, lud się burzył — a dziedzice, zamiast podwójnego czynszu, otrzymywali chytre wykrety i pokorne skargi pisane na załuszczonej papierze i pieczętowane groszem.

Czarna chmura wisiała nad Goriuchinem, a nikt nawet o niej nie pomyślał. W ostatnim roku panowania Trifona, ostatniego wójty wybranego przez lud, w sam dzień święta cerkiewnego, gdy cały lud ciżbą otaczał gmach rozrywkowy (w gwarze ludowej zwanej karczma) lub też wchodził się po ulicach objawiając się wójt i głośno wyśpiewując pieśni Archipa Łysego, wjechała do wsi plectona, kryta bryka, zaprzęgnięta w parę nawpół żywych szkap; na koźle siedział obdarły Żyd — a z bryki wysunęła się okryta czapką głowa i zdawała się z ciekawością patrzeć na wesołość

się ludu... Obywatele Goriuchina powitali brykę śmiechem i grubiańskimi dowcipami. (Nb. zwinawszy w trąbkę polny odzieni szaleńcy naigrawali się z żydowskiego wójtowca i wykrzykiwali ze śmiechem: „Żydzie, Żydzie, zjedź świńskie ncho!” (Kronika dlażka goriuchinowskiego).

Lecz jakże się zdumeli, gdy bryczka zatrzymała się pośród wsi i gdy przyjezdny, wyskoczywszy z niej, rozkazującym głosem zaczął wzywać wójta Trifona. Dygnitacz ów przebiegał w gmachu rozrywkowym, skąd go dwóch znaczących mieszkańców wsi z szacunkiem wyprowadziło pod rękę. — Nieznajomy spojrzawszy nań groźnie, podał mu list i nakazał, by go natychmiast przeczytał. Goriuchinowscy wójtowie mieli zwyczaj nigdy nie czytać oświadczeń. Wójt był niepiśmienny. Posłano po pisarza ziemskiego Awdieja. Znalazł go w pobliżu, gdy spał w zaułku pod płotem — i przyprowadził go po przebudzeniu do nieznanego. Lecz czy to z powodu nagłego przestachu, czy też z gorzkiego przecucia, listy napisanego wyraźnym piśmem wydały mu się jak za mgłą — i nie był w stanie w nich się rozeznąć. — Nieznajomy z okropnymi przekleństwami, odesławszy spać wójta Trifona i pisarza Awdieja, odłożył czytanie listu do dnia następnego i udał się do gminy, dokąd Żyd ponosił za nim jego walizkę.

Goriuchinowscy, niełemu zdumieniem patrząc na owego niezwykłego wydarzenie; lecz wkrótce zapomnieli o bryczce, Żydzie i nieznanym. Dzień skończył się hałaśliwie i wesoło — i Goriuchino zasnęło nie przewidując tego, co je oczekiwało.

Ze wschodem porannego słońca mieszkańcy obudzili stłukię w okna i wzywaniu na łakę. Obywatele schodzili się kolejno na podwórce gminy, które służyło za plac wiecowy. Oczy mieli mętne i poczerwieniałe, twarze opuchnięte; zlewając i drapiąc się po głowach patrzyli na człowieka w czapce, w starym niebieskim surducie, jak stał dumnie na ganku gminy — i starali się przypomnieć sobie jego rysy, które kiedyś już widzieli. Wójt i pisarz prowentowy Awdiej stali obok niego bez czapki, z miną pełną usłużności i głębokiego smutku. — „Czy są wszyscy?” — zapytał nieznajomy. „Czy wszyscy jesteście?” — powtórzył wójt. „Wszyscy” — odpowiedzieli obywatele. Wówczas wójt oznajmił, że dziedzic przysłał uniwersał i rozkazał pisarzowi, aby go przeczytał głośno wobec całego ludu. Awdiej wystąpił naprzód i grmającym głosem przeczytał rzecz następującą: (Nb. „Groźny on uniwersał spisał się u wójty Trifona, onże przechowywał go w szafce z obrazkami świętych wraz z innymi pamiątkami swego panowania nad Goriuchinem”. Nie zdołałem sam odnaleźć tego interesującego pisma).

Trifonie Iwanow!
Doręczyciel niniejszego listu, mój pełnomocnik, jedzie do mojej majątności, wsi Goriuchino celem sprawowania nad nią rządcostwa. Natychmiast po jego przybyciu należy zwołać chłopów i oznajmić im moją pańską wolę, a mianowicie: rozkazuję mego plenipotenta mającego chłopów słuchać jak moich własnych. Wszystko, czego zażąda, spełniać bez szemrania, gdyż w przeciwnym wypadku ma ów postępować z nimi z całą surowością. Do powyższego zmusiło mnie ich niegodziwe nieposłuszeństwo, a także twoje, Trifonie Iwanow, łotrowskie folgowanie.

Wówczas ** rozkraczawszy nogi na podobieństwo litery X i wzięwszy się pod bok wygłosił następującą krótką i wyrazistą mowę:

Aleksander Puszkina

Pieśń z „Uczty podczas dżumu”

(Przełożył Seweryn Pollak)

Kiedy potężna, groźna zima
Jak dzielny wódz pod władzą trzyma
I wiedzie na nas swe zamieci,
Kosmate hufce burz śniegowych —
Kominki trzeszczą jej naprzeciw
I żar się pieni uczy zimowych.
Królowa Dżuma teraz sama,
Bez armii żąda, by nas złamać
Zdobyczą szczytując się bogatą,
I w okno dnem i nocą stuka
Do nas mogiłą swą łopatą...
Co czynić? Gdzie pomocy szukać?
Tak jak przed zimy swawolami,
Zamknijmy się przed Dżumą samą!
Zapalmy światła, w pełnej czarze
Wesoło grajmy swe rozumy.
I w uczt i balów szumnym gwarze
Rozstawmy panowanie Dżumy.

„Uważajcie więc i nie bądźcie przy mnie za nadto mądrymi — wiem, że jesteście rozpustnikami jak działośliwe blice, ale ja potrafię wybić wam z głowy głupstwa lepiej, niż wczorajsze pijaństwo”. Pijaństwo wywierało już ze wszystkich głów, Goriuchinowcy, jak rażeni gromem, spuścili nosy na kwintę i z lekkiem w sercach rozeszli się do domów.

RZĄDY PLENIPOTENTA

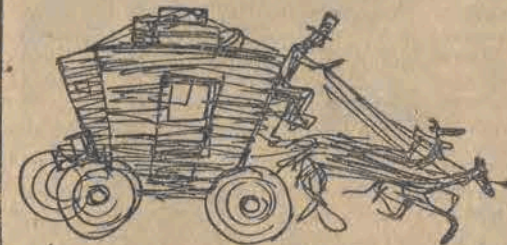
** ujął ster rządów i przystąpił do wprowadzenia w czyn swego systemu politycznego; system ów zasługuje na szczegółowe rozpatrzenie.

Zasadniczą jego podstawą był następujący pewnik: im chłop jest bogatszy, tym bardziej rozpustniczy — im biedniejszy, tym cichszy. Wskutek tego ** dbał o spokój w majątku jak o największą chłopską cnotę. Zażądał opisu majątności chłopskiej, podzielił ich na bogatych i biednych. 1) Zaległości w czynszu zostały rozłożone na najbardziej majątnych chłopów i ścigane z nich w sposób możliwie najbardziej bezwzględny. — 2) Co ubożsi i co leniwi hultaje zostali natychmiast przeniesieni na pańskie — jeśli zaś, wedle jego obliczenia, praca ich okazywała się niedostateczną, oddawali ich za parobków innym chłopom, za co tamci płacili mu dobrowolną daninę, oddawali zaś w poddaństwo mieli pełne prawo wykupić się placąc ponad zaległości podwójny roczny czynsz. Wszelkie powinności gromadzkie spadały na majątnych chłopów. Świętem dla chłopskiego rządu było oddanie w rekrutę, ponieważ wszyscy bogaci chłopcy wykupywali się od tego kolejno, póki wreszcie wybór nie padał na łajdaka lub na zrujnowanego.

Zgromadzenia ludowe zostały zniesione. Czynsz ** zbierał po trochu, przez cały okrągły rok. Prócz tego wprowadził on daniny nadzwyczajne. Chłopi, jak się zdaje, płacili nawet niewiele więcej niż poprzednio, lecz w żaden sposób nie mogli ani zapracować, ani też uciąć dość pieniędzy. W ciągu trzech lat Goriuchino zostało zrujnowane całkowicie.

Goriuchino posmutniało, rynek opustoszał, pieśni Archipa Łysego zamilkły. Połowa chłopów pracowała na pańskim, druga połowa pracowała jako parobcy; dzieci poszły na żebra — i dzień święta cerkiewnego stał się, wedle wyrażenia kronikarza, nie dniem radości i wesela, lecz rocznicą smutku i gorzkich wspomnień.

(1830 — 1831)

1) „Historia wsi Goriuchino”, napisana w 1830 roku, jest pierwszą w literaturze rosyjskiej satyrą, ostrzem swym zwróconą przeciwko systemowi pańszczyźnianemu.

2) Zakul przekleśnięty rządcą Antoniego Timofiejewa z Żelaza. Stary Timofiejew wykupił syna za sto rubli. Wtedy rządcą zakupił Pietruszkę Jeremiejewa, jego ojciec wykupił za 68 rubli, i chciał przekleśnić zakule Lechę Tarasowa, ale tamtem uciekł do lasu — i rządcą wielce się tym smucił i srożył się na cały głos — a odwieziono do miasta i oddano w rekrutę pijanec Wafkę.

(Przełożył: Seweryn Pollak)

Pożyczka

amerykańska

Prosi sąsiadka ciotkę Eulalię:
„Droga kobieto, pożyczcie balie!”
„Dobrze!” — odparła ciotunia miła,
Ale swej balii nie pożyczyla.
Klnie ją sąsiadka: „Nie dałaś balii!”
Z ciebie, Eulaliu, kawał kanalii!
Na to Eulalia odparła płynnie:
„Co Ameryce — wolno też i mnie!”
Raz mi obiecał kolega byczy,
Że mi sto złotych jutro pożyczę,
Lecz nie pożyczyl. Kłamię go bardzo:
„Kto łamie słowo, tym ludzie gardzą!”
Ja mu: „Kto daje i kto odbiera,
Ten... i tak dalej i etcetera...”
On mi na ucho szepnął intymnie:
„Co Ameryce — wolno też i mnie!”
Tak nieuczciwość po kraju hula,
Bo zaraziła druga półkula
Mego kolegi, ciotkę Eulalię
I rozmaite inne kanalie.
A kiedy powiesz: „To nieuczciwie!”
Zaraz usłyszysz słowa strasznego,
Bramięce jak refren w oszustów hym-
nie:
„Co Ameryce — wolno też i mnie!”

Francuski rząd André Marie toruje drogę
de Gaulle'owi. (Z prasy).

MAŁA BABA KOGUTA

W sprawie pieczętki

Dom, w którym mieszkam, ob. Redakto-
rze, to taki przeciętny dom: ani za duży,
ani za mały, ale w sam raz. Ogółem dzie-
sięciu lokatorów.

Mieszkanko mamy miłe, przytulne. Wy-
gody mamy. I zdawałoby się, że nam nie
do szczęścia nie potrzeba. A tu tymczasem
nie. Bo to szczęście, proszę ob. Redaktora,
jest tylko pozorne. Na pierwszy rzut oka
wydaje się, że wszystko w porządku, ale
jak się tak przypatrzeć bliżej, pomieszkac
rok, albo dwa, zaznajomić się z t. zw. sta-
nem rzeczy, to człowieka nagle pesymizm
ogarnia i źle zaczyna być człowiekowi na
świecie.

Niech tylko ob. Redaktor posłucha: jak
już wyżej zaznaczyłem, między innymi wy-
godami, mamy Komitet Domowy. Każdy z
dziesięciu lokatorów zasiada w tym komi-
tecie w takich czy innych charakterze i
robi, co może. Nawet obiektywnie trzeba
przyznać, że Komitet pracuje bardzo ład-
nie. Bo to i posiedzenia się organizuje 2 ra-
zy na tydzień, gazetkę ścienną wydaje,
maszynę do pisania się kupiło, powielacz
się zdobyło, żeby można było okólniki dru-
kować i ze skóry się wylaży, żeby było
wszystko jak najlepiej i wzorowo.

Rury np. wodociągowe popękały — my
zaraz dekret. Wygody się zapchały — my
momentalnie — instrukcje. Wydałiśmy w
ten sposób cały szereg poleceń, zarządzeń,
instrukcji, dekretów domowych, wezwań i
t. d. i t. d. Naturalnie, wszystko na powie-
lacz w nakładzie 10 (słownie dziesięciu)
egzemplarzy! I wie ob. Redaktor co z tej
naszej ciężkiej, z poświęceniem wykonywa-
nej i gratisowo-społecznej pracy wynikło?
Nie! Stąd jak była popsuta, tak jest.
Rury jak zaczęły pękać tak pękają na-
wygody zapchały się w takim stopniu, że
tego człowiek ma powyżej... dziurek od
nosa.

A dlaczego? Dlatego, proszę ob. Redak-
tora, że pieczętki nie ma! Wszystko jest,
a pieczętki nie ma! A u nas jak nie ma
pieczętki, to nikt zarządzeń nie respektuje.

Kilkakrotnie, przy różnych okazjach
zwracalem osobiscie uwagę na to skanda-
liczne niedopatrzenie, ale głos mój pozostał
głosem wołającego na puszczy o kawałek
papieru. Zakrzyczali mnie. „My tu — po-
wiada — żadnych prerogatyw biurokracji
nie chcemy. My się pieczętować będziemy
naszą pracą! Pieczętki nam nie potrzeba!”
No, i teraz ob. Redaktorze, zbieramy owo-
ce takiego światopoglądu.

Kończąc, zwracam się z gorącym apelem
do ob. Redaktora, aby zechciał użyć całego
swojego wpływu odnośnie pieczętek.
Pieczętki muszą być! Bez pieczętek ani
rusz!

Z poważaniem
Jerzy Z.

WESOŁY GŁOS

Cud mniemany

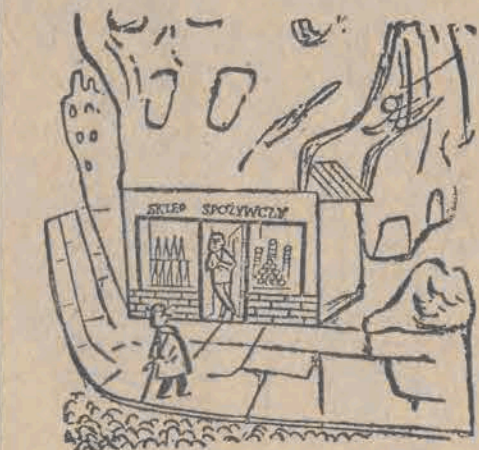
Piekary Wielkie są tylko gminą, ale za-
to o charakterze poniekąd miejskim. Lud-
ności stałej jest tu, można powiedzieć, nie
dużo, a „możliwości życiowe” niewielkie,
tym niemniej do Piekar ściągają tak znacz-
ną ilość przybyszów, iż choćby już z tego
powodu gmina ta mogłaby sobie rościć
uzasadnione pretensje do tytułu miasta wo-
jewódzkiego. Przybyszów tych ściągają do
Piekar nie popularna fabryka dzwonków,
ale znajdujący się tu słynny cudami obraz.
Być może, obecność cudownego obrazu po-
woduje, że w Piekarach mają miejsce od
czasu do czasu cudowne wydarzenia. Nie
nazywam, naturalnie, cudownym wydarze-
niem wypadek z krową, która 1. VII. b.r.
zjadła mieszkankę powyższej gminy jed-
wabną suknię, gdyż sukienka ta była w łwia-
ty i w ogóle nasuwała skojarzenia botani-
czne, ale czyż można, jak to się mówi —
wypaść z t. zw. elementów ponad zwykło-
wych działalność takich Wielkich Piekar-
czyków, jak Jan Olszewski i Edward Kusz?

Historia ta zaczęła się — że tak po-
wiem — zupełnie zwyczajnie. Jan Olsze-
wski i Edward Kusz byli sobie — wółać
— porządnymi obywatelami i t. zw. cichy-
mi demokratami. Jeszcze więc nim miejsce
wy Urząd Informacji i Propagandy zaczął
„HOJIN” i zyski z tego przedsiębiorstwa
SZANCACH WIELKICH PIEKAR NIKT
Z SWĄ PRACĄ DZIS NIE ZWLEKA —
obaż się wzięli od razu i dokładnie do naj-
trudniejszej roboty. Olszewski został bo-
wiem kierownikiem Piekarskiego Urzędu
Aproprizacyjnego, Kusz — nieco niżej, ale
też w tej samej odpowiedzialnej branży.
Pracy swej obaj ci obywatele nie wykony-
wali na palatynie, ale w całym tego slo-
wa znaczeniu — planowo. Olszewski miano-
wicie wprowadził w czyn teologiczne okre-
ślenie Buchera („PRACA JEST RUCHEM,
ZMIERZAJĄCYM DO POZYTECZNEGO
CELU LEŻĄCEGO POZA TYM RU-
CHEM”), a Kusz posiłkował się w tym
samy czas definicją Schmöllera
 („PRZEZ PRACĘ ROZUMIEMY WSZEL-
KĄ CZYNNOŚĆ LUDZKĄ, KTÓRA TRWA
Z PEWNYM NAPIĘCIEM I DĄŻY DO
MORAŁNYCH I INTELEKTUALNYCH CE-
LOW”). Gdy Kusz z kolei realizował Harm-
sa („praca stanowi wszelkie UJAWNIE-
NIE SIĘ CIELESNEJ LUB DUCHOWEJ
SIŁY, DAJĄCEJ JAKIKOLWIEK WYNIK
ZEWNETRZNY”) to Olszewski dla odmia-
ny dokonywał praktyk przy pomocy jedno-
cześnie J. Karłowicza, A. Kryńskiego i W.
Niedzielskiego („PRACA TO URUCHO-
MIENIE ALBO DUCHOWYCH DLA
OSIĄGNIĘCIA POZYTKU, KORZYŚCI”).
I rzeczywiście — proszę was — praca za-
pewniła Olszewskiemu i Kuszowi pożytek
i korzyści wprost cudowne. Bo wbrew róż-
nym niedowiarkom, których zdaniem z
pracy w dzisiejszych warunkach tylko t. zw.
koniec z końcem związać można, obu Wiel-
kim Piekarczykom jakoś z pracy na wiele
rzeczy ponad stan starczało. I na nowe gar-
nitury i na kolacje z winem i na rozbijanie
się taksówkami. O cudownej działalności
Jana i Edwarda zaczęto mówić więcej, niż
o cudownym obrazie w Piekarach. Piel-
grzymki ludzi pobożnych przyjeżdżały do
Piekar, żeby pracę w tutejszym Urzędzie
Aproprizacyjnym dostać. Niestety, proszę
was, wszystko zepsuła Kluszczykówna. Ni-
by sobie zwykła buchalterka, ale przede
wszystkim — masonka. W cud nie chciała
uwierzyć. I akurat, gdy Olszewski i Kusz
znaleźli się w doniosłym momencie wpro-
wadzenia w czyn zasad Karaffy-Korbutta
 („PRACA JEST TO TYPOWA DIERGIA,
REFLEKSERGIA I AZOTERGIA PROWA-
DZĄCA DO RÓŻNYCH KORZYŚCI”),
przyziemiła buchalterka zajęła się inten-
sycznie asygnotami wystawionymi przez
obu Wielkich Piekarczyków. Po pewnym
czasie doszła do wniosku (z własnawą so-
bie małodusznością), że cud w ogóle po-
legał na t. zw. lipie. Że niby po prostu Jan
Olszewski i Edward Kusz, doszli do cięż-

kiej monety nie tyle dzięki uczonemu Bu-
cherowi i Harmsowi, ile po prostu dzięki
sprzedaży (dokonywanej poprawda w czo-
ła pocie) towarów przydzielowych na wol-
nym rynku. Próżno zdziwieni obywatele pró-
bowali natchnąć masonkę przynajmniej
wiarą w przysłowie: „MILCZENIE —
JEST ZŁOTEM” i na ten cel wyasygnowali
parę „kawalców” Kluszczykówna wszy-
stko wygadała, pożal się Boże, prokuratoro-
wi.

Eh, proszę was, gdzie diabeł nie może,
tam baba pośle. Trochę, psiałość, więcej
takich Kluszczykówn, a różne cudowne
wydarzenia za mniemanie tylko będziemy
gotowi uważać.

„Inicjatywa prywatna w Łodzi nie objawia
„inicjatyw” w zakresie budownictwa”
(z prasy)

— PANIE KUPIEC, TEN SKLEP SIĘ
PANU NIEDŁUGO ZAWALI...
— TAK, ALE ILE PRZEDTEM ZARO-
BIŁ!

Włodzimierz Słobodnik

O tym,

jak niezadowolona pani
poleciała za granicę i co
z tego wynikło

Rozmawiała pani z panią:

„Kiedyż w Polsce będzie tanio!”

Moja pani, żyć mi zbrzydło

Moja pani, cóż jest tanie?

Drogi ocet, drogie mydło!

Drogie całe utrzymanie.

Tylko krawczyk, tylko szewczyk,

w kraju dziś spożywa befsztyk.

Co innego zagranicą,

Zagranicą mnie zachwyca!

Za granicą wszystko tanie,

Bardzo tanie utrzymanie,

Tuż czarodziej stał — Ben Ali.

Gdy usłyszał jak się żali

Jednej pani druga,

I mrugając tak powiada:

Mistrz do malkotekki mruga,

„Oto mam kobierzec, siadaj!

Aby pani kłamstwa nie rzec,

Szczery prawdę powiem pant:

Latający to kobierzec

I polecisz wszędzie na nim”.

Więc z radością wielką w sercu

Siadła pani na kobiercu.

Nawet weschnąć nie zdążyła,

A już w Neapolu była.

Ucieszona jest: „Nareszcie

Podjem sobie w włoskim mieście”

A tu raki i homary

Kupisz tylko za dolary

A befsztyki i pulardy

Można dostać za X „twardych”.

Gdy dolarów nie ma w kasie.

Tu się człowiek nie wypasie

W tym przeklętym włoskim mieście

Można dostać kolek dwieście

Z głodu!” — Wola nasza pani —

Już Neapol nie jest dla niej!

Więc markotna i zgłodniała

Do Londynu poleciała.

A w Londynie, a w Londynie

Ładnie jest, Tamiza płynie.

Tylko że nad tą Tamizą,

Mimo dobrej gospodarki,

Londyńczycy mięso gryzą

Które dają im na kartki,

Cukier, śliwki i słodycze

Mają tylko kartowicze

I żywności choćby pękl.

Fortepian

— Przyjemnie pod lipą — zauważył pan
Weżykowski, siadając obok nas w ogródku.
— A pewnie, pewnie — przytaknął pan
Bieleniak. — Usiąść pod lipą sama przy-
jemność i spokój.

Ta ostatnia uwaga nie podobala się do-
zorey, ob. Jakóbkowi, który zabobonnym
będąc, zmonitował zaraz Bieleniaka:

— Spokój? Nie wymów pan w złą godzi-
nę. Niby niedziela dziś, dzień świąteczny,
ale licha nie spi.

Ano, istotnie, nie spało. Ledwie prze-
sądny Jakóbek powiedział swoje, a tu z ka-
mienicy hałas jak wszyscy diabli.

— Co jest? — oburzył się pan Weży-
kowski. — Biją kogo, czy co?

A pan Jakóbek podparł się tylko pod bo-
ki triumfująco:

— A nie mówilem? Pytasz się pan, ko-
go biją? Córeczka piekarza z pierwszego
piętra bije w instrument...

— Fiu, fiu — zdziwił się pan Brzózka.
— Siłę to dziewczynka w łapie ma, rabanu
na całą dzielnicę narobi...

— Tak, tylko z melodią gorzej.

— Bo niby skąd? — zaśmiał się ironicz-
nie Jakóbek. — Dziewczynisko nieuczone,
do kina chodzi zamiast do szkoły...

— Na co takiej instrument muzyczny?

— krzyknął pan Weżykowski. — Żeby ci-
szę gwałcić? Nic dobrego z takiego wrza-
sku nie wyniknie.

A pan Jakóbek jęknął:
— Pan piekarz — rzekł — ma jeszcze
jedno pianinko. W salonie u niego stoi, bo
to i ładnie wygląda i chłopaki mają na
czym w ping-ponga podgrywać. Młoteczki
nawet powyjmowali. Tacy zmyślni...

Przerwał i popatrzył w stronę płotu.
Wszyscy poszliśmy za jego wzrokiem. Sta-
ła tam jakaś uboga ubrana staruszka i
przykładała co chwilę chusteczkę do oczu.

— Chodźmy do niej — zaproponował
pan Bieleniak — który serce ma czule na
niedolę bliźniego.

Poszliśmy. Pan Jakóbek, najbardziej
wygadany z całego Komitetu Domowego,
zaraz zagał eleganco:

— Szanowna pani kogo oplakuje?

— For-te-pian — załkała staruszka. —

Tam jest for-te-pian...

Bardzo nas to zaskoczyło. Poprosiliśmy
staruszkę pod lipę, żeby nam wszystko
opowiedziała.

Ano, babcia tak i tak, że jest profeso-
rem muzyki, złożyła tyle i tyle podań o
przydział fortepianu lub pianina i dotąd
nic, a tu w naszym domu słyszę, ktoś ma
instrument i...

— Dwa instrumenty! — poprawił ści-
sły pan Jakóbek.

— Dwa instrumenty? — Mój Boże! —
jęknęła staruszka. — A z żadnym obcho-
dzić się nie potrafią. Serce boli. Dlaczego
to tak?

— A bo ja wiem — westchnął pan Ja-
kóbek.

Popatrzeliliśmy na lipę. Szumiała.

„W związku z okólnikiem o zagęszcza-
niu lokali”.

URZĄD KWATERUNKOWY

— MY SIĘ MAMY ZAGĘSZCZAC?
— SAME PODANIA U NAS ZAJMUJĄ
3 POKOJE.

Płacił za nią jak najlepiej,
Nie otrzymasz z wolnej ręki
W żadnym barze, w żadnym sklepie!
„Nie mam kartek! Cóż uczynię
W sakramentnym tym Londynie?”
Tak paniusia zawołała
I do Polski poleciała.
I z koberca Ben - Alego
Czarownika przestawnego,
Znalazła na ulicy Hożej.
Z głodu mówić aż nie mogła.
Ludzie ją pytają, czy co
Jest dobrego za granicą,
I zadają jej pytania:
„Czy tam lepiej, czy tam taniej?”
Ona na to: „I — y — tam lepiej!
O tym głupcy tylko bają!
Ach, najlepiej u nas w kraju.
Tu dopiero się pokrzepię!
Już mnie wcale nie zachwyca
Nie zachwyca zagranicą!...
Po czym weszła do sklepiku
I na krześle tam w kąciuku
Zjadła wielkie trzy rogale
I wędliny dziesięć deka
I już nigdy, i już wcale
Na ojczyznę nie narzeka.

URZĄD KWATERUNKOWY

— MY SIĘ MAMY ZAGĘSZCZAC?
— SAME PODANIA U NAS ZAJMUJĄ
3 POKOJE.

Płacił za nią jak najlepiej,
Nie otrzymasz z wolnej ręki
W żadnym barze, w żadnym sklepie!
„Nie mam kartek! Cóż uczynię
W sakramentnym tym Londynie?”
Tak paniusia zawołała
I do Polski poleciała.
I z koberca Ben - Alego
Czarownika przestawnego,
Znalazła na ulicy Hożej.
Z głodu mówić aż nie mogła.
Ludzie ją pytają, czy co
Jest dobrego za granicą,
I zadają jej pytania:
„Czy tam lepiej, czy tam taniej?”
Ona na to: „I — y — tam lepiej!
O tym głupcy tylko bają!
Ach, najlepiej u nas w kraju.
Tu dopiero się pokrzepię!
Już mnie wcale nie zachwyca
Nie zachwyca zagranicą!...
Po czym weszła do sklepiku
I na krześle tam w kąciuku
Zjadła wielkie trzy rogale
I wędliny dziesięć deka
I już nigdy, i już wcale
Na ojczyznę nie narzeka.

NIEMIECKA UNIA CHRZEŚCIJAŃSKA

Głos Kobiet

Wszystkie pragnące pracować niewykwalifikowane kobiety mają dziś wszelką możliwość uzyskania fachowego wykształcenia na specjalnych kursach szkoleniowych.

Aktywizacja zawodowa kobiet

Sprawa kobiet nie posiadających fachowego wykształcenia, jest przedmiotem stałej troski Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Ponieważ kobiety takie chwylały się różnych zawodów i, niestety, nie mogły im sprostać ze względu na brak odpowiednich kwalifikacji, postanowiono sprawę tę rozwiązać w ramach szeroko zakrojonej akcji tak zwanej aktywizacji zawodowej kobiet (akcja A. Z.). Urząd Zatrudnienia rejestruje kobiety bez fachowego wykształcenia i kieruje je do Ligi Kobiet, która organizuje specjalne kursy szkoleniowe. Tak sprawa ta przedstawia się w Łodzi. Dzięki takiemu planowemu zorganizowaniu różnego rodzaju kursów w Łodzi i województwie wiele już kobiet znalazło zatrudnienie.

A więc np. w Domu Ligi Kobiet na Radogoszczu ok. 50 kobiet ukończyło kurs szycia ławnego dla instruktorek. W Piotrkowie i Ozorkowie zorganizowany był kurs dla szwaczek. W Tomaszowie Mazowieckim istniały również kursy szycia ławnego. Związek Spółdzielni Pracy zorganizował specjalnie dla tych kobiet spółdzielnię Pracy w Piotrkowie, gdzie obecnie zatrudnionych jest kilkadziesiąt pracownic zarabiających przeciętnie 10 — 13 tys. zł. miesięcznie. Spółdzielnia ta zopatrjuje przemysł konfekcyjny. Również Liga Kobiet w Łodzi w porozumieniu z Centralą Rybną zorganizowała kursy rybne i absolwentki ich już pracują w sklepie rybnym spółdzielni.

Ostatnio zakończony został kurs gospodarstwa domowego na Radogoszczu. Szkoliły się tam na instruktorki przedstawicielki wszystkich Zarządów Wojewódzkich Ligi Kobiet z całej Polski. Będą one później prowadzić takie kursy w powiatach.

Obecnie trwa kurs szkoleniowy zdolności ludowego w Łowiczu. Uczą się tam zdolności ze stomy zwykłej i kolorowej. Kurs był obliczony na 1 miesiąc, ale prawdopodobnie przedłużony zostanie do 3-ich miesięcy. W dwóch grupach, liczących razem ok. 50 osób. Uczestniczki korzystają z zajęć praktycznych i wykładow pod kierunkiem prof. Pastuszko.

Otrzymują tam one bezpłatny internat, naukę i wyżywienie. Wogóle wszystkie kursy, wchodzące w zakres A. Z. są całkowicie bezpłatne, finansuje je bowiem Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej.

W najbliższym czasie Liga Kobiet w Łodzi zorganizuje szereg nowych kursów szkoleniowych dla kobiet z Łodzi i województwa: w Piotrkowie uruchomiony będzie 3-miesięczny kurs galanterii rymarskiej, w Radomsku — szycia miarowego i w Opocznie — w kłimiarstwo. Na wszystkie te kursy przyjmowane są kobiety bez względu na wiek — jedynym warunkiem jest rejestracja w Urzędzie Zatrudnienia, który Lidze Kobiet przysyła skierowania na kursy.

Akcja masowego szkolenia kobiet niewykwalifikowanych zatacza u nas coraz szersze kręgi. Wydaje się jednak, że należałoby przez odpowiednią propagandę — wykłady, odczyty, pogadanki — jeszcze bardziej ją upowszechnić, aby wszystkie niewykwalifikowane a pragnące pracować zgłaszały się do Urzędu Zatrudnienia i otrzymywały skierowania na kursy Ligi Kobiet M. Z.

Jak się UBRACĆ

W dzisiejszych naszych radach, dotyczących mody, podajemy naszym Czytelniczkom trzy modele sukienek i jednego płaszcza, nadających się do noszenia w okresie cłaży. Wychodzimy z założenia, że szczególnie w tym okresie kobieta nie powinna się zaniedbywać, a przeciwnie winna specjalnie dbać o estetyczny wygląd.

Reprodukowane modele mogą być wykonane z tanich tkanin — najważniejszy tutaj jest fason, który w odpowiedni sposób osłania zniekształcenia figury, a przy tym jest tak pomyślany, że sukienka także po połogu jest wygodna w czasie karmienia niemowlęcia.

Model pierwszy — to sukienka z cienkiej wełny, najlepiej ciemnej — brązowej lub granatowej. Od góry do dołu idą dwie fałdy. Marszczenie w tali pomiędzy fałdami i miarę postępowania cłaży można rozpuszczać, zawiązywać luźniej pasek.

Luźne palto, jakie oglądamy na rysunku, doskonale nadaje się jako narzut na letnie sukienki, rękaw krótki. Jeżeli płaszcz ma być lekki — może również mieć długie reglany we rękawy.

Jedwabna, lub kretonowa sukienka w drobny wzór (drobny wzorek bowiem znacznie poszczupla), lub w groszki zapinana jest na guziki od góry do dołu. W tali sukienka ta zmarszczona jest 3 razy na gumce. W miarę tycia gumkę należy rozpuszczać. W tym celu należy zostawić po lewej stronie sukni co najmniej po 10 cm gumki niewszytej w każdym marszczeniu.

Ostatni rysunek — to luźny kostium trzywielcowy. Na przodzie żakietu ułożone są fałdy ozdobiennie występowane, tworzące kieszeń z lewej strony — zapięcie jest niewidoczne — kryte. Fason ten nadaje najcięższej sylwetce pozory wysmukłości. Spódniczka ma jedną głęboką fałdę i trzyma się na pasku w tali. Jest ona również bardzo wygodna, bowiem z biegiem czasu można paseczkę przesunąć i zapinać na dalsze haftki czy zatrzaski.

(Przedstawione na załączonych rysunkach modele zostały wykonane specjalnie dla „Głosu”).

Wyjeżdżamy za miasto

Przyjemnie spędzamy dzień na łonie natury

Pełnia lata nie jest przyjemna w zadymionej Łodzi. Dlatego też każdej niedzieli tłumy mieszkańców miasta spieszą na wycieczki by zaczerpnąć trochę szerszego oddechu na wsi, w lesie, czy nad wodą. Bardzo przyjemne są wycieczki zbiorowe.

we, w dużym, dobrze zgranym gronie. Urządzamy wtedy wczesnym rankiem zbiórkę w umówionym miejscu i jedziemy.

Z garderoby najwygodniejsze na takie wyprawy są rzeczy niezbyt brudzące się i nie najnowsze — całą zabawę czasem może popsuć sukienka lub ubranie nowe, w którym trudno ruszać się swobodnie, bo ciągle człowieka gnębi obawa, że ubranie się zniszczy. Również obuwie na wysokim obcasie nie jest wygodne do spacerów i wędrowek na wsi.

Naturalnie, przewidująca gospodyni zabierze ze sobą zapasy dla siebie i reszty rodziny na cały dzień — bo przecież powietrzem i zabawą żyć nie można. Najlepiej na ten cel nadają się kanapki z wędliną, której raczej nie należy krajać w domu, aby nie straciła świeżości, jajka na twardo, owoce, herbata w butelkach lub sok z kompotu. Bezwzględnie niewskazane jest zabieranie na takie wycieczki wódki, która w dni upalne jest jeszcze bardziej szkodliwa, niż kiedykolwiek i może łatwo popsuć całą przyjemność spędzenia dnia na świeżym powietrzu.

Mówiliśmy na początku, że przyjemnie jest urządzać wycieczki zbiorowe — a to dlatego, że dużo radości sprawiają gry towarzyskie na wolnej przestrzeni piśka, siatka, itd.

Kiedy wrócimy z tak urządzonej wycieczki do domu, będziemy mieli naprawdę poczucie dobrze spędzonego dnia świątecznego — dostarczy on nam zapasów energii na cały następny tydzień. (mz).

WATRÓBKA Z GRZYBAMI

Watróbkę wymoczyć, oczyścić z błonki i żyłek, pokrajać w cienkie, nieduże plasterki, osmażyć szybko na tłuszczu, oddzielnie udusić w maśle pokrajane w paski grzyby z drobno usiekana cebula. Połączyć z watróbką, podać wodą, poddusić razem, posolic i popieprzyć. Przed wydaniem zaprawić śmietaną. Podawać do stołu z ziemniakami i surówką.

Czytelnicy piszą

WRÓG ŻŁOBKÓW

Pragnę zabrać głos w sprawie artykułu wstępnego, jaki ukazał się 21 lipca w piśmie katolickim „Słowo Powszechne”. Autor artykułu, Zygmunt Jakimiak, pisze na temat żłobków dla dzieci, stojąc na stanowisku, które moim zdaniem winno oburzyć nie tylko marksistów, ale również wierzących katolików.

Po przeczytaniu tych wywodów trudno sobie zdać sprawę z tego, czy autor napisał humoreskę, felieton, czy też najwyczajniej w świecie zadrwił sobie z czytelników. Można tylko tak pomyśleć, w żadnym razie jednak nie można traktować takiej wypowiedzi na serio.

Autor twierdzi, że żłobki są zupełnie zbędne, bo matka powinna mieć dziecko przy sobie, nawet w czasie pracy. Dalej dowodzi, że w żłobkach brak jest troskliwości opieki nad dziećmi, że dziećmi zajmują się tam przepracowane pielęgniarki „ogłupione swoją pracą”, które nigdy nie czytają, nie chodzą do teatru, nie kształcą się. „Co za ubóstwo towarzyskie” — mówi pan Jakimiak. Autor twierdzi, że niani w żłobku najczęściej nie mają własnych dzieci i dlatego nie potrafią zaopiekować się cudzymi.

Na zakończenie tego złośliwego artykułu pan Jakimiak pisze, że raz go nawet sama nazwa instytucji żłobka, bo przecież żłobek był meblem, służącym za kołyskę

Panu Jezusowi, a więc uzurpowanie tej nazwy dla instytucji „dla podrzutek” (dosłownie!) — jest bluźnierstwem. Instytucja ta bowiem „popiera leniwe matki”. Dzieci, które matki w czasie pracy zostawiają w żłobku nazywa pan Jakimiak — podrzutekami, a także matki — w jego pojęciu — zasługują na potępienie.

Artykuł swój pan Jakimiak ubrał w formę dyskusji, jak pisze, „z zagorzałym społecznikiem” i dochodzi do wniosku, że tego społecznika o bezużyteczności tej instytucji, ba, nawet i jej szkodliwości, — przekonał. Wydaje mi się, że nie będę daleka od prawdy, sądząc, iż taki społecznik mógł powstać wyłącznie w ubogiej wyobraźni autora.

Sama mam dziecko w żłobku, dokąd odprowadzam je codziennie, zanim pójdę do pracy. Warunki higieniczne w żłobku są doskonałe, a opieka również nie pozostawia nic do życzenia. Personal jest fachowo wyszkolony i pracuje z zamiłowaniem i poświęceniem. Wiem, że pielęgniarki żłobka ciągle jeszcze doszkalały się, że właśnie dużo czytają, że chodzą do kina i do teatru, i że wszystkie matki są szczęśliwe, mogąc powieżyć swe dzieci takiej opiece. Dziecko wychowywane w żłobku, uczy się żyć w grupie — dzięki temu wyrasta na pełnowartościowego obywatela, a nie na maminego synka, ciągle trzymającego się matczynej spódnicy, wyrastającego na roz-

pieszczanego do ostatecznych granic egoisty. Nie mówię już o pomocy i radzie, jaką chętnie służą w sprawie wychowania dziecka — jego opiekunki ze żłobka. Nieprawda jest, że osoby zajmujące się dziećmi w żłobku, nie mogą im zapewnić prawdziwej troskliwości, jeżeli same nie mają dzieci. Cobyśmy w takim razie powiedzieli o księżkach, wydających „Słowo Powszechne”, którzy zabierają głos w sprawach rodziny, chociaż sami jej nigdy nie mieli (a przynajmniej mieć nie mogą)?

Wydaje mi się, że właśnie każdy głęboko wierzący katolik nie ma nic przeciwko temu, że nazwę żłobka nadano instytucji o tak ważnym społecznie znaczeniu, spełniającej zastępczą rolę matki, która pracuje dla dobra społecznego, która nie grzeszy lenistwem, jak się panu Jakimiakowi wydaje, a przeciwnie, wypełnia piękne zadanie, gdyż pracuje wraz z innymi w tym trudnym okresie odbudowy naszego kraju.

Sądzę, że wszystkie pracujące kobiety, dla których instytucja żłobków jest poważną ulgą podobnie zapatrują się na te sprawy.

Stała czytelniczka „Głosu Kobiet”

Maria Kulczyńska

Od Redakcji: Solidaryzujemy się całkowicie z treścią listu naszej Czytelniczki. Sądzimy, że echem tej wypowiedzi będą listy matek, które zostawiają swe dzieci w żłobkach.

Wiedziówka na POLSCE

DUNSKA BRYGADA ODBUDOWUJE STOLICE

Na pakładzie MS „Batory” przybyła z Kopenhagi do Gdyni Dunska Brygada Młodzieży, złożona z 5. uczestników ruchu oporu. Grupa ta przybyła do Polski by podczas jednomiesięcznego pobytu wziąć udział w odbudowie stolicy.

GIŻYCKO, KETRZYN I MRĄGOWO OTRZYMAŁY GAZ

Wczoraj zapalono piece wytwórcze w gazowniach miejskich w Giżycku, Ketrzynie i Mrągowie. W gazowniach przeprowadzone zostały zasadnicze remonty. Skompletowano wszystkie wywiezione przez okupanta elementy i części.

WYTYPOWANO JUŻ BLISKO 1.200 OSAD RYBACKICH NA POMORZU

Referaty Osadnictwa przy Starostwach wspólnie z Morskim Urzędem Rybackim wytypowały w 3-kilometrowym pasie nadmorskim obejmującym teren Zalewu Szczecińskiego i odcinek morza od Swinoujścia do Darłowa blisko 1200 osad rybackich.

Osady te, z których ponad 50 proc. jest już zajętych przez rybaków, składają się z 3-pokojowych mieszkań, zabudowań gospodarskich oraz 3 ha ziemi każda.

Ostatnio Wojewódzki Wydział Odbudowy w Szczecinie przystąpił do remontu 12 osad w Swinoujściu, w najbliższym zaś czasie wyremontowanych zostanie kilkadziesiąt osad w Kołobrzegu i Darłowie.

WYDOBYCIE NOWYCH WRĄKÓW

W Stoczni Gdyńskiej przy 6000-tonowym doku pływającym wciągnięto zatopiony w czasie wojny wrak torpedawca, leżący na 13-metrowej głębokości.

Zadanie wymagało wielkiego wkładu pracy, która odbywała się pod wodą i ostrożności, gdyż torpedowiec posiadał ładunek min talerzowych i amunicji.

Życie kulturalne Konstantynowa

Gdy wstąpiłem do jedynej w całym Konstantynowie księgarni i zapytałem jaką książkę cieszy się największym popytem i popularnością wśród miejscowej ludności, — usłyszałem niezbyt wesołą i pocieszającą

odpowiedź: „Żadnych książek tu u nas nikt prawie nigdy nie kupuje, a nawet nie pyta o książki. Leżą sobie spokojnie na półkach i myślimy poważnie o likwidacji placówki — odpowiedziano mi na moje py-

tanie, a po sekundzie dodano na pocieszenie: — „Idą jedynie jako tako, podręczniki szkolne i to dopiero w sezonie.”

Nie mniej charakterystyczna odpowiedź usłyszałem w kiosku gazetowym.

Okazało się, że największą popularnością cieszy się prasa sportowa, czyta ją niemal cała miejscowa młodzież, inne zaś pisma i gazety mają dość znikomą zbyt.

Oczywiście, te odpowiedzi księgarza i gazetarzy nie posiadają poważniejszego znaczenia i na ich podstawie nie wolno wyciągać zbyt pochopnych wniosków. Ludność konstantynowska przecież może zaopatrywać się w książki i gazety w pobliskiej Łodzi, może prenumerować pisma. Tym nie mniej, fakty te nabierają swoistej wymowy na ogólnym tle życia kulturalnego miasta.

Tutejsze zakłady pracy (mamy na myśli uruchomione już zakłady włókiennicze) nie posiadają własnych świetlic. Istnieje tylko świetlica przy Związkach Zawodowych wspólna dla wszystkich robotników konstantynowskich. Przejawia ona dość ożywioną działalność: zorganizowano chór, w ciągu ostatnich 2-3 miesięcy wystawiono trzy sztuki. Ale czy to nie za mało dla przeszło 1.200 robotników, zatrudnionych jedynie w przemyśle państwowym, nie licząc prywatnego sektora? I czy to nie wywiera swego wpływu na wyraźny brak zainteresowania książką i słowem drukowanym, okazywany przez robotniczą ludność?

W mieście istnieje jedna licząca około 700 tomów biblioteka miejska. Frekwencja jest niezła, ale 700 tomów na 6 tysięcy ludności przy braku innych bibliotek — to też nie za wiele.

Świetlica Związków Zawodowych mieści się czasowo w lokalu biblioteki miejskiej i z tego tytułu korzysta z jej książek, bo własnej biblioteki na razie nie posiada.

Miasto posiada jedno kino i dwie sale teatralne. Sale te nie są należycie wykorzystywane, gdyż do Konstantynowa zjeżdżają najwyżej zespoły rewiowe, nigdy zaś poważniejszy teatr. Nie wątpimy, że ludność naszego miasta stanowiliby bardzo wdzięczną publiczność dobrego teatru objazdowego. Sprawą tą powinny zająć się odpowiednie czynniki. (Pow.)

Młodzież rzemieślnicza na wczasach

Związek Izby Rzemieślniczych zorganizował w Muszynie turkusowy dom wypoczynkowy, czynny przez cały rok dla uczniów rzemieślniczych szkół zawodowych. Młodociani wczasowicze zajmują komfortowy pensjonat „Mimoza” oraz sąsiednią wille, gdzie spędzają wolny czas pod fachową opieką i w bardzo dobrych warunkach.

W najbliższym czasie zostanie na terenie domu wypoczynkowego uruchomiona spółdzielnia pracy z zakresu wiktaliarstwa i tkactwa, gdzie młodzież nauczy się praktycznych zajęć.

Ostatni turnus, liczący 96 osób obojga płci, stanowiła młodzież Zawodowej Szkoły Rzemieślniczej w Krakowie.

Junacy pomagają przy żniwach

Na terenie całej Polski junacy „S. P.” wzięli ochotniczo masowy udział w żniwach. W ramach akcji „trzydniówek” i wyjeżdżając do okolic, gdzie dał się we znaki brak rąk do pracy, junacy i junaczki pomagają w szybkim zbiorze plonów.

Największe nasilenie tej akcji występuje na Ziemiach Odzyskanych w woj. olsztyńskim, gdzie pracuje w terenie kilkadziesiąt 100-osobowych kompanii żniwnych. W tej chwili najlepiej przebiega ta akcja w miejscowościach: Balcewo, Jaskowo, Łanędź i Gorowo.

Młodzież zajęta jest przy wszelkiego rodzaju pracach w polu. Pracuje ręcznie i przy zastosowaniu maszyn rolniczych, zaznajamiając się z ich obsługą i korzyściami, jakie płyną z ich stosowania. Junacy zorganizowali indywidualne i zespołowe współzawodnictwo pracy, wyłaniając przodowników pracy, oraz produkujące zespoły.

W wolnych godzinach młodzi żniwiarze organizują imprezy sportowe oraz korzystając ze świetlic i pokazów kin objazdowych.

ALKOHOL NIESZCZĘCIEM CZŁOWIEKA I NARODU!

Ostrożnie podczas kąpieli!

W związku z okresem upalnego lata i nieprzeżytą chęcią licznych rzesz zwolenników wody zażyła rozkoszy kąpieli: pływania na wodach otwartych oraz wobec dość licznych, niebezpiecznych wypadków utonięcia szeregu osób na naszym terenie podjęto z tej kilka najpilniej podstawowych wskazań higienicznych dla pływających.

Ścisłe przestrzeganie ich przyczyni się niewątpliwie do zmniejszenia ilości wypadków w czasie kąpieli.

1. Nie pływać przy objawach choroby, silnego zmęczenia lub złego samopoczucia.
2. Nie pływać z pełnym żołądkiem. Po obfitym posiłku przeczekać 1,5 — 2 godziny, zanim wejdzie się do wody.
3. W basenach sztucznych, tak letnich jak i zimowych, przed wejściem i po wyjściu z wody wymyć dokładnie ciało pod natryskiem.
4. Po większym wysiłku będąc rozgrzanym lub spoconym, nie wchodzić od razu do wody, lecz dopiero po krótkim odpoczynku.

5. Czas przebywania w wodzie zależy od temperatury wody, powietrza, wieku i zdrowia pływających. Początkujący powinni przebywać w wodzie nie dłużej niż 10—20 minut. Czas przebywania w wodzie należy stopniowo przedłużać.

6. Z chwilą pojawienia się dreszczy, „gęsiej skórki”, zsinienia warg, zawrotów głowy, należy natychmiast wyjść z wody.

7. Po zakończeniu pływania, zwłaszcza w dniu chłodnym, należy wytrzeć się do sucha, ubrać się i rozgrzać się marszem lub nawet lekkim biegiem.

8. Ze względu na to, że pływanie najczęściej łączy się z kąpielą słoneczną, należy zachować ostrożność w nasłonecznianiu się, celem uniknięcia oparzenia skóry, jak również unikać wchodzenia do wody po silnym nagrzaniu się, aby uchronić się przed zaziębieniem lub zasnieniem w wodzie, co dotyczy szczególnie tych osób, które cierpią na jakąkolwiek niedomogę serca.

9. Przed rozpoczęciem nauki pływania najlepiej zasięgnąć rady lekarza.

Pomóżmy trojaczkom z Woli Makowskiej

W gminie Skierniewice we wsi Wola Makowska mieszka rodzina Majów. Majowie są bardzo biedni. Chory ojciec ma obiecaną pracę na kolei, ale narazie nic nie zarabia ze względu na swój stan zdrowia. Majowie są rodzicami trojaczek: „trzech budry-

lat, tylko ich blade twarzyczki mówią o warunkach w jakich żyją. Chłopcy kochają się bardzo. W tym roku mają iść do szkoły, lecz nie mają butów i ubrań, a rodzice nie mogą im nic sprawić.

Istniejące na terenie Skierniewic od niedawna ChPTD nie dysponuje odpowiednimi funduszami, nie jest w stanie przyjąć ze stałą pomocą dzieciom.

Wobec tego ChPTD zwraca się za pośrednictwem naszej Redakcji z gorącą prośbą do społeczeństwa aby przysłało z pomocą trojaczkom.

Wierzymy, że mieszkańcy Skierniewic i powiatu odpowiedzą na ten apel i otoczą stałą i troskliwą opieką chłopców z Woli Makowskiej. Spełnią w ten sposób swój obowiązek obywatelski. (T. Szew.)

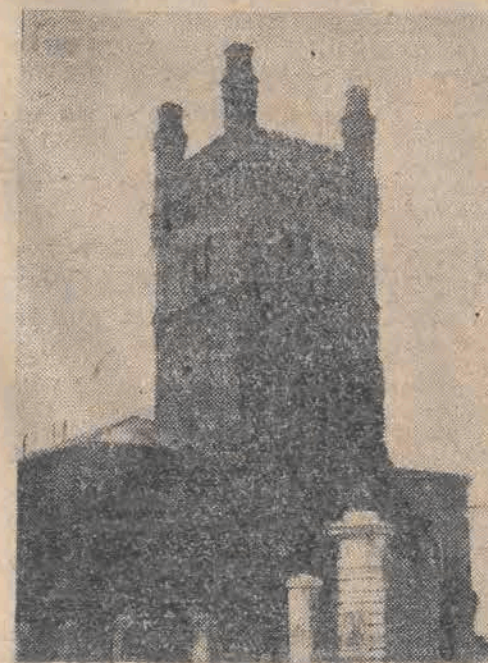
sów”, ale matka z trudem tylko zarabia na ich utrzymanie. Mimo to trojaczki chowają się zdrowo przez przeciąg już 7

Pół dnia w Skierniewicach

Starostwo w Skierniewicach

„Jedzie pan do Skierniewic? To miasto emerytów” — Tymi słowami powitał mnie mój towarzysz podróży, kiedy wsiadałem w Kulusz

To nie zamek — to więzienie owoce S.G.G.W.

kach do pociągu zdążającego w kierunku Skierniewic.

Skierniewice mimo, że mają opinię siedziby emerytów, nie robią wrażenia ospałego miasta. Może dlatego właśnie, że są dużą stacją węzłową z warsztatami reperacyjnymi lokomotyw, leżącą na linii kolejowej Łódź — Warszawa. Ten łatwy dojazd do dwóch największych miast Polski sprawia, że wielu spośród 18 tysięcy mieszkańców pracuje w Łodzi i w Warszawie w charakterze urzędników, dojeżdżając codziennie ze Skierniewic do wymienionych punktów pracy.

Ale Skierniewice to nie tylko miasto urzędników, to także miasto kolejarzy i wojska. Około 25 procent mieszkańców miasta i okolic pracuje jak to się mówi „na kolei”. Tradycja ta pozostała jeszcze z dawnych czasów zaborów, kiedy to Rosja carska w obawie przed ruchem rewolucyjnym robotników nie dopuszczała do rozbudowy przemysłu na terenie miasta. Większość więc mieszkańców szukała zajęcia w kolejniactwie.

Brak przemysłu — poza jednym browarem słynnym z doskonałego piwa, huty szklanej, fabryki dyktów i cegieł, powoduje, że budżet miasta jest stale deficytowy. Przedwojenne do chody Zarządu Miejskiego z 40 hektarów lasu zmalały a to dlatego, że lasy zdewastowane przez okupanta obecnie trzeba zalesić. To też Zarząd Miejski cierpi ustawicznie na brak funduszy, a miasto woła stale o inwestycje. Ulice proszą o zlikwidowanie kocih łbów, chodniki wołają o załatwienie dziur, domy użyteczności publicznej o remont, a całe miasto — o czystość i wygląd prawdziwie estetyczny. Zarząd Miejski stopniowo rozwiązuje ten problem zadzierżawiając w roku bieżącym pierwsze ulice i zakładając kwietniki. Przystąpiono też do uporządkowania dzikiego parku z rzadkimi okazami starych jesionów, nad którym rozciąga się opieka Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Przez pewien czas plagą Skierniewic były kozy, od których ról się całe miasto. Każdy

Ratusz

prawie skierniewiczanie uważa za swój obowiązek hodować te pożyteczne zwierzątka i paść je na miejskich trawnikach względnie w parku, gdzie też kozy zniszczyły całkowicie podszycie. Obecnie mieszkańcy rozumieli potrzebę parku i czując szacunek dla włożonej w jego utrzymanie pracy nie korzystają z trawników jako z pastwisk.

Miasto odczuwa brak dostatecznej ilości mieszkań i... wody.

Mieszkańcy czerpali dotychczas wodę ze studzien publicznych lub korzystali z wody, rozwożonej staramodnym beczkowozem napelniającym dzwonek dzwonek całe miasto. Obecnie sprawę tę rozwiązały przypuszczalnie hydranty i wodociąg, na którego budowę przeznaczyła Rada Powiatowa 4 i pół miliona złotych.

Wydało się, że Rada Powiatowa złożona po nowych wyborach z fachowców będzie intensywniej pracować i pomyślnie rozwiąże wiele skierniewickich spraw.

T. Szewera.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Głos”

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu lipcu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Teatr w miesiącu lipcu nieczynny.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.

Dziś i codziennie o godz. 20-ej koniec przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuil'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJA”

Kasa czynna przez cały dzień: tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dziś i codz. o godz. 19.15 „ROSE-MARIE” romantyczna operetka w 7 obrazach — Otto Heibacha. Udział bierze 60 osób. — Chór — Balet — Orkiestra. Bilety wcześniej do nacya w Spółdzielni Artystów — Plastyków — Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR KAMERALNY DOMU ZOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dziś o godz. 19.15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGII” z Ireną Eichle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Dączyński, Jerzy Duszyński, Halina Głuszkówna, Czesław Gurek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Jacek Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.

Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.

Kasa czynna od 12-ej, tel. 123-02.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

ADRIA — „Gasnący płomień”

godz. 18, 20.30; w niedziel. 15.30.

BALTYK — „Dragonwyk”

godz. 16, 18.30, 21; w niedziel. 13.30.

BAJKA — „Rosanna siedmiu księżyce”

godz. 17.30, 20, w niedziel. 15.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przeniesiono do kina „Hel”.

HEL — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 23”

godz. 11, 12, 13, 14, w niedziel. 11, 12.

HEL (dla młodzieży) — „Nicholas Noleby”

godz. 15.30, 18, 20.30, w niedziel. 13.

MUZA — „Bitwa o szynę”

godz. 18, 20, w niedziel. 14.

POLONIA — „W pogoni za mężem”

godz. 16, 18.30, 21, w niedziel. 13.30.

PRZEDWIOSNIE — „Gospoda świąteczna”

godz. 18, 20, w niedziel. 16.

ROBOTNIK — „800-lecie Moskwy”

dodatek: Przegląd Sportowy Nr 8

godz. 17, 19, 21, w niedziel. 15.

ROMA — „Moja siostra Eileen”

godz. 18, 20, w niedziel. 16.

REKORD — „Byskawica”

godz. 18.30, 20.30, w niedziel. 16.30.

STYLOWY — „Melodia Serc”

godz. 16, 18.30, 21, w niedziel. 13.30.

SWIT — „Zagubione dni”

godz. 18, 20.30, w niedziel. 15.30.

TECZA — „Wakacje”

godz. 17, 19, 21; w niedziel. 15.

TATRY (w ogrodzie) — „W pogoni za mężem”

godz. 15.30, 18, 20.30, w niedziel. 13.

Co usłyszymy przez rad'o

8.20 Program dnia; 8.30 Muzyka popularna; 9.00 Nabożeństwo z Warszawy; 10.00 Muzyka dla wszystkich; 11.00 (L) Program na dziś; 11.05 (L) „Na widowni tygodnia”; 11.15 (L) Kwadrans muzyki ludowej (płyty); 11.30 (L) Komunikaty; 11.40 (L) Jeszcze 10 minut muzyki ludowej (płyty); 11.50 (L) „Z frontu radiofonizacji” — wiadomości w omów. Dyr. Okr. P. R. A. Smiejana; 12.04 Poranek symfoniczny; 13.30 „Przebiegielstwo Ezopa” — zagadka radiowa; 13.40 Koncert dla przodowników ośrodków rolnych; 14.25 Przegl. najciekaw. wiadom. przysł. tygodnia; 14.30 „Prawo rzymskie przestało istnieć” — słuchowisko; 15.15 Muzyka popularna; 15.45 „Poezja walki”; 15.55 Bela Bartok: Koncert skrzypcowy; 16.40 „Dzieci wśród nocy”; 17.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odkrykanych”; 17.05 Koncert popularny; 18.35 „Bliźniaki” — fragment powieści; 18.55 Muzyka poważna; 19.20 (L) Kwadransowe interludium z płyt; 19.55 (L) Audycja z cyklu: „Zagadki literackie”; 19.50 „Na muzycznej fali”; 20.20 „Czechosłowacja przemawia do Polski”; 20.50 Muzyka poważna; 20.58 Komunikat meteorologiczny; 21.00 Dziennik; 21.50 (L) Wiad. sport. lokalne; 21.58 (L) Omówienie pragr. lokalnego na jutro; 22.00 Muzyka popularna; 22.40 Komunikat z XIV Olimpiady; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.10 Wiadomości sportowe; 23.20 Program na jutro; 23.30 Muzyka popularna; 24.00 (L) Koncert życzeń; 0.40 (L) Zakończenie audycji i Hymn.

• LONDYN (obst. wł.).

Zawodnicy polscy mają, mimo tropikalnego upału, doskonałe samopoczucie. Kontuzje Gierutty i Nowakowej okazały się niebyt groźne i oboje będą startować. Łomowski w dalszym ciągu utrzymuje doskonałą formę i oczekuje się nowego rekordu Polski w rzucie kulą. Adamczyk bardzo dobrze wypadł w skokach, poprawił również na treningach rzuty. Gierutto trenuje lekko, obawiając się wznowienia kontuzji. Siermierz owacyjnie powitali swojego trenera Kevey'a, który zaraz po przybyciu do wioski olimpijskiej poprowadził trening. Przybycie jego doskonale wylądowało na samopoczuciu szermierzy. Pewne kłopoty z treningiem ma Nawrocka, która mieszka razem z Wajsówną, Nowakową i Sinoracką, w znacznej odległości od miejsca treningów.

Olimpiada jeszcze trwa

ale musimy iż myśleć o Igrzyskach Bałkańsko-Srodkowo-Europejskich

Polski Związek Lekkoatletyczny organizuje w czasie od 1 — 31 sierpnia w Olsztynie obóz przygotowawczy dla zawodników przed Igrzyskami Bałkańsko-Srodkowo-Europejskimi, które odbędą się we wrześniu. Ponadto przeszkoleni będą zawodnicy zaawansowani do stopnia przodowników — lekkiej atletyki.

Na obóz zostali powołani: z Gdańska — Mach, Nowak, Korban, Kułera, Krzyżanowski, Świniarski, Kielas, Bońkowski, Łomowski, Frost.

z Łodzi: Pawłowski, Pokorowski, Owczarek, Dychto (Pabianice), Sosnowski, Prywer.

z Krakowa: Widel, Dregiewicz, Niemezyk, Widerski, Serafini, Kwapien, Puzio, Boczar;

z Lublina — Piotrowski;

z Poznania — Rutkowski, Jarzyński, Skalbani, Półtorak, Mrozeński, Hoffmann, Stawczyk, Paprocki, Danowski, Kielecowski;

z Bydgoszczy: Dunecki, Masłowski, Grzanka, Osiecki, Siemiatkowski, Weinberg;

z Wrocławia: Dzwonkowski, Twardowski;

z Torunia: Sobiecki, Gąsowski;

z Olsztyna: Rutkowski, Morszyn;

ze Śląska: Szendzielorz, Szymoszek, Praski,

Czeszyk, Deja, Wlasek, Kocot, Kiszka, Kozubek, Majcherek, Mucha, Kozioł;

z Wrocławia: Nowak, Adamczyk, Małeki;

z Warszawy — Mirowski, Gburczyk, Zwołński, Twardowski, Kuberski, Lipski, Jużyta,

Statkiewicz, Borkowski, Gierutto, Kowalski J.,

Starybrat, Dębowski;

ze Szczecina — Buhl;

Na kierownika wyszkoleniowego i trenera,

wyznaczony został ob. Morończyk Antoni, na

instruktora Pabisi Zygmunt.

Przed zakończeniem obozu P.Z.L.A. organizuje w drugiej połowie sierpnia eliminacje dla ustalania lekkoatletycznej reprezentacji

Polski na Igrzyska Bałkańskie. Po ustaleniu reprezentacji, zawodnicy przejdą wspólny trening do końca trwania obozu.

Dla porównania Czytelnikom

Tabela najlepszych wyników

lekkoatletycznych do chwili otwarcia XIV Igrzysk Olimpijskich w Londynie

100 m.: 1) Dillard (USA) — 10,3 sek.	800 m.: 1) Harris (N. Zelandia) — 1:49,4
2) Lawler (USA) — 10,3; 3) Trevlar (Australia) — 10,3 sek.	2) Fulton (USA) — 1:49,5 3) Hansenne (Francja) — 1:49,8
200 m.: 1) Patton (USA) — 20,4 sek.	1500 m.: 1) Strand (Szwecja) — 3:43, 2) Eriksson (Szwecja) — 3:44,4; 3) Bergkvist (Szwecja) — 3:46,6; 4) Hansenne (Francja) — 3:48.
400 m.: 1) Mac Kenley (Jamaika) — 46,2 sek. 2) Bolen (USA) — 46,7 sek. 3) Wachner (USA) — 47,4 sekundy.	5000 m.: 1) Zatopek (CNR) — 14:08,2 2) Heino (Finland) — 14:15,4 3) Nyberg (Szw) — 14:21,6; 4) Parnela (Fin.) — 14:25,6

Dzisiejsza niedziela w Łodzi i w kraju...

Półka nożna: zawody o mistrzostwo Ligi państwowej godz. 18-ta, stadion ŁKS-u; Widzew — Polonia (Warszawa), poprzedzone przedmeczem, boisko PKS-u w Pabianicach, godz. 18-ta zawody o wejście do drugiej Ligi: PTC — Ognisko z Siedlec. Zawody o wejście do klasy A okręgu łódzkiego, godz. 18-ta, boisko Zgierz: Włóknarz — PKS, boisko Końskie: Neptun — Zryw (Kutno). Zawody o wejście do klasy B okręgu łódzkiego, godz. 18-ta, boisko DKS-u: IKP — TUR (Sieradz), boisko Wima: Filmowiec — TUR (Pabianice), boisko Arko: Arko — Zryw (Konstantynów), boisko Rogów:

ZZK — Skra (Bałuty). Zapasy: w sali przy ul. Marsz. Stalina 17 o godz. 19-tej odbędzie się pierwsze spotkanie o nagrodę przechodnią, ufundowaną przez Zarząd ŁOZA Walczą: ŁKS — WIMA.

MECZE LIGOWE W KRAJU

W kraju odbędą się następujące mecze ligowe: w Krakowie: Cracovia — Rymer. w Warszawie: Legia — Tarnovia. w Poznaniu: ZZK — Ruch. w Chorzowie: AKS — ŁKS. w Bytomiu: Polonia Bytom — Wisła.

W Krakowie zawarczały motory

Bek i Pietraszewski w roli „szteyerów”

KRAKÓW (obst. wł.). Na torze „Cracovii” odbyły się wycieczki kolarskie za motorami, z udziałem Beka i Pietraszewskiego z Łodzi; Napierała, Wrzesińskiego, Włodarczyka z Warszawy oraz Wandora, Musiała i Motyki z Krakowa.

Zawody rozpoczęła defilada zawodników, po której nastąpiły trzy przedbiegi.

I przedbieg wygrał Wandor z „Legii” (leśder Witek — „Legia”) w czasie 16,07 min. przed Napierałą Frankowski — Tramwajarz — 16,34.

W tym przedbiegu odpadł Pietraszewski, na skutek przemęczenia spowodowanego złą jazdą swego lidera.

II przedbieg wygrał Musiał z „Garbarni” (Wunsch — „Cracovia”) w czasie 15,03

przed Wrzesińskim (ZZK) (Litwin — „Cracovia”).

III przedbieg wygrał Bek (ŁKS) (Kurza wiński — „Cracovia”) w czasie 16,08 przed Motyką (KTK) (Blachaczek — „Cracovia”) 16,52.

Wyniki finału przedstawiają się następująco: 1) Napierała (Sarmata) (Frankowski — Tramwajarz) — 14,39 min. Musiał („Garbarnia”) (Wunsch — „Cracovia”) — 14,43 min. Wandor („Legia”) (Witek — „Legia”) — 14,45 min. Motyka (KTK) (Blachaczek — „Cracovia”) — 15,02. Bek (ŁKS) (Kurza wiński), Wrzesiński (ZZK) (Litwin — „Cracovia”).

Wycieczki pocieszenia wygrał Pietraszewski (DKS) przed Wenerem.

Na ustach Polaków był jeden okrzyk...

Jadzia, Jadzia!

Jak Francuzka Mazeas sprzątnęła Polce sprzed nosa brązowy medal w Londynie

Bokserzy są dobrej myśli czując się dobrze i dobrze utrzymując wagę. Kajakowcy narzekają na wielką odległość od miejsca treningu. Wszyscy zawodnicy polscy byli obecni na rzutach dyskiem pań i dopingowali Wajsównę. W pierwszej kolejce Wajsówna miała rzut ok. 39 m. Klasa zawodniczek była wyrównana i żadna nie zdołała przekroczyć początkowo 40 m. Renomowanym Austriaczkom nie wychodziły z początku rzuty z powodu dużego zdenerwowania. W drugiej kolejce rzutów Wajsówna uzyskała ponad 39 m i była na drugim miejscu po Włoszce Cordiale, która miała rzut 40,05 m. W trzeciej kolejce na czoło wyszła Francuzka Ostermayer, a Wajsównę, która miała rzut ponownie ponad 39 m wyprzedza jeszcze Francuzka Mazeas.

Wbrew przewidywaniom stadion olimpijski wypełniło w pierwszym dniu zawodów

Lennard Strand (Szwecja), zdobywca brązowego medalu w biegu na 10.000 metrów.

ponad 60 tys. widzów. Ogonyki przed kasami biletów, abonamentowanych wskazują na zwiększone zainteresowanie igrzyskami.

W wielu wypadkach organizatorzy nie stanęli na wysokości zadania. Program poszczególnych imprez nie został utrzymany. Konkurencje lekkoatletyczne po południu rozpoczęto z przeszło półgodzinnym opóźnieniem. Poszczególne konkurencje przebiegały się, również wydrukowany przez organizatorów program zawiera wiele błędów.

W przedbiegach na 100 m najlepiej wypadli murzyni: La Beach (Panama), Dillard (USA) oraz Patton (USA).

Dotychczasowi zdobywcy złotych medali

ZDOBYWCY ZŁOTYCH MEDALI

RZUT DYSKIEM KOBIET

1. Ostermayer (Francja) — 41,92

10.000 METRÓW

1. Zatopek (CNR) — 29:59,6

SKOK WZWYŻ

1. Winter (Australia) — 1,98

3.000 m.: 1) Zatopek (CNR) — 8:08,8 2) Slykhnis (Hol.) 8:10 3) Ahlden (Szw.) 8:10,8 4) Reif (Belgia) — 8:14,2

10.000 m.: Heino (Fin.) — 30:07,4 2) Nyström (Szw.) — 30:14,4; Tilman (Szwecja) — 30:18,4

110 m. p. pł. Dillard (USA) — 13,9 sek.; Dixon (USA) — 14 sek.; Porter (USA) — 14 sek.

400 m. p. pł. Smith (USA) — 51,8 sek.; Arifon (Fr) — 52,1 sek.; Lersson (Szw.) — 52,5 sek.

Skok w dal: Steele (USA) — 8,07 m.; Wright (USA) — 7,86 m.; Bruce Austr.) — 7,59 m.

Skok wzwyż: Vessle (USA) — 203,2 cm.; Scofield (USA) 202,2 cm.; Winter (Austr.) — 202 cm.

Trójskok (Szw.) — 15,26 m.; Alhvejra (Braz.) — 15,16 m.; Moberg (Szw.) — 15,15.

SKOK o tyczce: Warmerdam (USA) — 450,5 cm.; Smith (USA) — 445,4 cm.; Richards (USA) — 434,9 cm.

Kula: Fonville (USA) — 16,735 m.; Lipp (ZSRR) — 16,73 m.; i Thompson (USA) — 16,703 m.

Rzut dyskiem: 1) Fithh (USA) — 54,80 m. 2) Gordien (USA) — 54,64 m. 3) Consolini (Wł) 52,98 m.

Rzut oszczepem: 1) Seymour (USA) — 75,84 m. 2) Patterson (Szw) 72,77 m. 3) Rautavaara (Fin.) 72,29 m.

Rzut młotem: 1) Storch (Niemcy) — 58,64 2) Nemetch (Węgry) — 57,60 m.; 3) Erickson (Szwecja) 57,19;

D-025517